

PALJU ÕNNE,
EESTI VABARIIK!

Abja teatritruppe tunnustati Võrus kõrgelt

Abja kultuurimajas tegutsevat kaks näitetruppi, pensionäride Kolmas Voorus ja Abja EHH-Teater, tõid Võrus 26.–28. jaanuarini toimunud XV harrastusteatri festivalilt koju mitu tunnustust. Laureaaditiitliga pärjati näitetrupp Kolmas

Voorus etenduse „Elu on – otsast teise“. Lavastaja Kersti Sillaotsale, kes mängib ise EHH-Teatris, omistati näitlejapreemia lavastuses „Sõdalane“ eest. Juba sellisele festivalile väljavalituks saada, on suur tunnustus, aga kiidusõnad proffidelt

annab indu edaspidiseks. Žüriisse kuulusid oma ala tõelised professionaalid: teatrikriitik Rait Avestik, dramaturg-lavastaja Urmas Lennuk ja kõneõppejõud Toomas Lõhmuste. Nende tagasiside algul kummardas Toomas Lõhmuste sügavalt senior-näitlejate ees. Samuti oli uhke tunne olla saalis, kui Kolmanda Vooruse etenduse järel tõusti saalis püsti.

Nii tunnustasid kolleegid ja nii juhtus 2 päeva jooksul esimest korda. Saalitäiele teatritegijatele mängimine, paneb veel rohkem pingutama. Konkurents oli ülitihed ja näha võis väga häid lavastusi ning osatäitmisi. Hea on näha ja tunda, et harrastajad mängivad rõõmuga! Jõudu ja jaksu tegijatele edaspidiseks!

ÜLLE RÕIGAS

Mõisaküla noortekeskus korraldab eluõppe õpituba

Henri Helemäe käis noortele rääkimas oma teekonnast tai poksini, spordist ja liikumisest kui tervisliku eluviisi alusest ja taipoksi ürituse korraldamise rõõmudest ja muredest.

Foto: Kaja Õigus

Sõbrapäeval käis meil eluõppe õpitoa raames külas Henri Helemäe. Eluõppe õpitoa eesmärgiks on noore eneseväljendusoskuste, enesekindluse julgustamine, omaalgatuse õpetamine läbi erinevate

õpitubade. Eluõppe õpitoa annab võimaluse teha noortega väljasõite, mis arendaks nende silmaringi ja kutsuda kohale tegijaid noori, kes on juba oma õnnestunud tegemistega silma jäänud. Kui eelmise

aasta lõpus külastasime ERM-i ja tagurpidi maja, siis selle aasta alguses kutsusime külla Henri Helemäe. Henri on rikastanud meie väikelinna kodukandipäevi taipoksi propageerimisega, olles peakorraldajaks

Mõisaküla Fight 2016 ja 2017 turniiridel, mis tõi hulgaliselt rahvast meie kodukandipäevadele. Lisaks viib Henri läbi taipoksi treeninguid uues Abja spordi- ja tervisekeskuses, kus käib peale Abja ja mõisaküla noorte noori ka Kamaralt, Viljandist ning aegajalt ka Tartust ja Tallinnast.

Henri käis noortele rääkimas oma teekonnast tai poksini, spordist ja liikumisest kui tervisliku eluviisi alusest ja taipoksi ürituse korraldamise rõõmudest ja muredest. Kui aga uurisime kas „Mõisaküla Fight 2018“ tuleb, oli Henri kindel vastus „Tuleb!“ Omalt poolt kinkisime Mõisaküla noortekeskus noortele taipoksi huvilistele veidi poksisvarustust, et parendada taipoksi kvaliteeti.

KAJA ÕIGUS

VALLAVANEMA VEERG

Sada aastat Eesti Vabariiki

Iseesiva riigi aastapäeva tähistamine on saanud meile nii enesestmõistetavaks, et alles sajanda aastapäeva tähistamine paneb meid kõiki taas sügavamalt arutlema ja mõtlema selle erakordse aja üle, mil Esimeses maailmasõjas kaosesse langenud Vene impeeriumi lagunenu müüridele loodi Eesti Vabariik. Meie elame Mulgi vallas Mulgimaal. Nimetus Mulgimaa kujunes 19. sajandi teisel poolel tähistamaks piirkonda, mis eristus ümbruskonnast kiirema majandusliku edenemise, suurema jõukuse ning hoogsama haridus- ja vaimuelu poolest. Siinne kant tõusis eriti esile talude pärisseostmise käigus. Erksad talumehed ei kogunud ainult ainelist rikkust. Lastele anti võimalikult head haridust. Nendest haridust saanud Mulgimaa meestest ja naistest said Eesti Vabariigile alusmüüri rajajad – ettevõtjad, sõjaväelased, haritlased. Eesti Vabariik kuulutati välja vahetult Saksa okupatsiooni eel Venemaa Punavõime eirates. Võidukas Vabadussõda ja Tartu Rahu 1920. aastal andsid meile ligi paarikümneks aastaks toekat arenguaga. Sellist aega, mida ei suutnud murda ka ligi viiskümmend aastat järgnenud okupatsioon. Taasiseseisvunud Eestis on üles kasvanud põlvkond inimesi, keda ei ole puudutanud okupatsioon. Eesti Vabariik on muutunud nii enesestmõistetavaks, et tihtipeale me ei oska enam meie riigile võimalikke ohte näha ega hinnata. Seetõttu peame päevast päeva tegelema Kaitseväge ja Kaitsealiidu arendamise ja tugevdamisega et tagada vajalik tugev heidutusvõime. Siseturvalisus eeldab, et korralikult on rahastatud nii piirivalve, politsei, päästeamet, arstiabi ja kiirabi. Tugev on riik, millel on tugev majandus, kus on inimestel hea ja turvaline elada, kus on hästi toimivad omavalitsused, kus inimeste ja kogukonna huvid on arvestatud ja esindatud ning tegutsetakse kohaliku elu edendamise nimel. Meie kõigi kätes on Eesti Vabariigi tulevik.

Mina usun Eestisse! Head Eesti Vabariigi 100. aastapäeva!

Elagu Eesti Vabariik!

PEETER RAHNEL
Mulgi vallavanem

Mõisaküla kultuurimaja rõõmustab

Möödunud aasta lõpus, 29. detsembril, oli Mõisaküla kultuurimaja jaoks eriline päev. Pärast põhjalikku uuenduskuuri avati maja uksed taas linnarahvale. Vallavanem Peeter Rahnel märkis tervituskõnes, et Mõisaküla linna jaoks on mitmeid olulisi sündmusi toimunud aastatel, mis on lõppenud numbriga 7, nii ka kultuurimaja puhul, kus hoone rajati aastal 1947 ja põhjaliku uuenduskuuri läbinuna avati taas 2017. a. Onnitud andsid edasi nii Mulgi vallavolikogu esimees Arvo Maling kui allasutuste juhid ja teised külalised, oma rahvast tervitas linnapea.

Eesti Vabariigi president jagas tänukirju, sealhulgas neile, kes pakkusid kultuurimaja ringidele n-ö katust. Kultuurimaja ajutine kodu oli nii Mõisaküla koolis, Mõisaküla lasteaias kui linnapea Ervin Tambergi köögis.

Tänati ehitajaid ja sisekujundajaid, kelle töö tulemus oli soe, valge ja avar kultuurimaja, mis pakkus üllatusmomente kõikidele kohtalikele.

Linna poolt oli rahvale kingituseks tasuta Henrik Normanni monokomöödia „Kraaniga hunt Bangkokist“, majaperenaine kattis kohvi- ja tordilaua.

Kuna avapeol jäi tantsupõrand sisse tantsimata, siis see viga parandati ära uuel aastal, 26. jaanuaril.

Kilingi-Nõmme klubi taidlejad esinesid koos Mõisaküla kultuurimaja taidlejatega, kammerkoor Kungla pidas oma kaheksandat sünnipäeva, tantsuks mängis Udo Bänd.

Kilingi-Nõmme klubi juhataja tänas selle eest, et Mõisaküla kultuurimaja kenasti nende küllatuleku puhul ära remonditi ja lubas Mõisaküla taidlejaid külla kutsudes samaga vastata.

MIRJAM JÄRVE

VALLAVALITSUSE ISTUNGITELT

Mulgi Vallavalitsuse 12.01.2018 istungil anti 38 korraldust ja üks määrus

- * Arutati sotsiaalküsimusi ja anti korraldused erinevate sotsiaaltoetuste maksmiseks.
- * Arutati kasutuslubade andmisi ja anti kasutusloa väljastamiseks korraldused.
- * Arutati eraisikute avalduste alusel korraldatud jäätmeveo küsimusi.
- * Kiideti heaks kahe eraisiku hajaasustuse programmi projekti aruanne.
- * Anti korraldused projekteerimistingimuste andmiseks.
- * Valla eelarvelistest vahenditest raha eraldamiseks anti kaks korraldust.
- * Kinnitati Mõisaküla Kooli hoolekogu
- * Kinnitati õppekoha tegevuskulude arvestuslik maksumus Mõisaküla linna haridusasutustes.
- * Anti välja määrus „Mulgi valla ametiautode ja isikliku sõiduauto ametisõitudeks kasutamise kord“
- * Otsustati, et Mulgi valla ajalehe nimi on Mulgi Sõna ja trüki-teenuse osutajaks Vali Press OÜ
- * Otsustati volikogule arutamiseks esitada kaks otsuse ja üks määruse eelnõu.

Mulgi Vallavalitsuse 17.01.2018 istungil võeti vastu 7 korraldust

- * Kinnitati Halliste Põhikooli hoolekogu
- * Anti üks kasutusluba.
- * Arutati eraisikute avalduste alusel korraldatud jäätmeveo küsimusi.
- * Määrati katastriüksuse jagamisel koha-aadressi ja määrati siht-otstarve.
- * Otsustati esitada volikogule arutamiseks kolm otsuse eelnõud ja kolm määruse eelnõud.
- * Otsustati Mulgi valla 2018. aasta eelarve projekt saata volikogule esimeseks lugemiseks.

Mulgi Vallavalitsuse 23.01.2018 istungil võeti vastu 25 korraldust ja võeti vastu 1 määrus

- * Arutati sotsiaalküsimusi ja anti korraldused erinevate sotsiaaltoetuste maksmiseks.
- * Arutati eraisikute avalduste alusel korraldatud jäätmeveo küsimusi.
- * Määrati teenumber ja nimi.
- * Anti projekteerimistingimused detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumisel.
- * Anti välja määrus Mõisaküla piirkonna hallatavate asutuste koosseisude ja töötasude kinnitamiseks
- * Otsustati esitada volikogule arutamiseks üks määruse eelnõu ja üks otsuse saata esimesele lugemisele täiendatuna valla 2018. aasta eelarve.

Mulgi Vallavalitsuse 07.02.2018 istungil võeti vastu 30 korraldust.

- * Arutati sotsiaalküsimusi ja anti korraldused erinevate sotsiaaltoetuste maksmiseks.
- * Arutati eraisikute avalduste alusel korraldatud jäätmeveo küsimusi.
- * Kiideti heaks kahe eraisikute hajaasustuse programmi projekti aruanne.
- * Määrati katastriüksuse jagamisel koha-aadress ja maa sihtotstarve.
- * Valla eelarvelistest vahenditest raha eraldamiseks anti kolm korraldust.
- * Anti arvamus Lannu uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotlusele ja otsuse eelnõule.
- * Anti arvamus Keskkonnaameti poolt Ainja liivakarjääri korras-tamistingimustele.
- * Otsustati esitada volikogule arutamiseks viis määruse eelnõud ja saata teisele lugemisele valla 2018. aasta eelarve.

Kuidas tihendada Viljandimaa ühistranspordivõrku?

Viljandimaa ühistranspordikeskus ootab ettepanekuid avaliku liiniveo võrgu tihendamiseks. Keskuse juhi Kaupo Kase sõnul on riik valmis selle aasta teisest poolest rahastama maakonna liinivõrgu tihendamist. See tähendab, et keskusel on võimalik osta juurde rohkem liinikilomeetreid kui varem. Oodatud on kõik ettepanekud, mis on seotud liinide tihendamisega. On teada, et mitmetesse Viljandimaa keskustesse – Mustla, Suure-Jaani, Võhma, Mõisaküla, Abja-Paluoja, Kõpu – soovitakse juurde saada õhtuseid busse. Küsimus on, mis kellast need bussid peavad liikuma ja kui tihedalt. Sama teema on ka hommikuste varajaste bussidega valdade keskustest Viljandisse. Vabas vormis põhjendatud ettepanekud palume saata hiljemalt 15. märtsiks transpordikeskuse e-posti aadressile transport@viljandimaa.ee või täita vorm transpordikeskuse veebilehel <http://transport.viljandimaa.ee/liinide-tihendamine>. Laekunud ettepanekud töötatakse läbi koostöös Viljandimaa omavalitsustega. Liinivõrgu muudatused hakkavad kehtima alates 1. juulist 2018.

Info: Kaupo Kase, tel 515 2723,
e-post: kaupo.kase@viljandimaa.ee

SAAME TUTTAVAKS

Arvi Meidla – abivallavanem

Olen sündinud 16. mail 1956. aastal Tallinnas. Keskkoolis, seejärel asusin Türi keskkoolis, õppima Tihemetsa sovhoostehnikumi, kus sain mehaaniku diplomi. Eesti põllumajanduse akadeemias omandasin kõrghariduse mehaanikainseneri alal.

Aastast 1983 elan Abja vallas Kamara külas. Kamara sovhoosis töötasin mehaaniku ja peainsenerina. Aastatel 1992–1994 olin OÜ Kamara juhataja. Seejärel töötasin AS Kilingi Leib tegevdirektorina. OÜ Abja Elamu juhataja olin 1999–2003. Sealt alates kuni uude ametisse üleviimiseni töötasin Abja Vallavalitsuses majandusnõunikuna. Olen Abja piirkonna juht ja vastutan nüüd ka Mulgi vallas majandusvaldkonna eest. Olen aktiivne harrastussportlane-jõusaal ja keskmajajooks on minu lemmikud.

Olen abielus ja kahe täiskasvanud lapse isa.

Ervin Tamberg - abivallavanem

Sündinud 17.01.1957 Abja-Paluoja haiglas.

Sünnikoht Karksi kihelkond, Tuhalaane, Loodi-Liivaku metsavahi talu.

Olen omandanud kõrghariduse keskkonnakaitse alal, magister loodusteaduste alal.

Olen olnud Kamara sovhoosis kauaaegne automajandi juhataja.

Omavalitsuses olen töötanud 24 aastat. Alustasin Mõisaküla Linnavalitsuses

abilinnapeana, seejärel olin kümme aastat Mõisaküla Linnahoolduse juhataja. Mõisaküla linnaape ametit jõudsin pidada 12 aastat.

Uues Mulgi vallas olen abivallavanem, linnaape ja keskkonnavaldkonna juht.

Töökohaks on Mõisaküla linn, endise linnavalitsuse ruumides enda kabinetis jätan linna igapäevaprobleemide lahendamist ja tegelen linna arengu teemadega.

Keskkonnavaldkonna juhina haldan kogu valla keskkonnakaitsealast temaatikat läbi piirkondade spetsialistide. Karksi-Nuia piirkonnas on juhtiv keskkonna- ja maaspetsialist Tiia Kukk, Halliste piirkonna keskkonna- ja maaspetsialist on Anneli Päsling, Mõisaküla piirkonna keskkonna- ja maaspetsialist on Mirjam Järve. Abja piirkond on jagatud kahe spetsialisti vahel, maaküsimustega tegeleb Mirjam Järve ja prügimajandusega tegeleb Anneli Päsling.

Meie keskkonnakaitse tegevusvaldkond on üpriski laiahaardeline alustades prügimajandusest, maadega seotud küsimused, jälgib heakorda valla territooriumil ja paljude muude keskkonnakaitse küsimustega.

Me aitame kodanikke kõigis keskkonnakaitsealastes küsimustes.

Meie esmane ülesanne on ühtlustada ja viia kooskõlla seadustega endise nelja omavalitsuse kavad, eeskirjad ja korrad üheseks uue valla territooriumil tegutsemiseks.

Tegelen ka veel Kaitseliidu Sakala maleva Karksi malev-konna pealikuna.

Mõisakülas ajan ka tuletõrje komando asju. Sügisel kui natukene aega leian, siis olen metsas jahil.

Õhtuti käin meie ilusas-mõnusas kultuurimajas kammerkooris Kungla laulmas ja löön kaasa ka näiteringis.

Lihne selgitus kodukütjale

Mida peaks teadma kütmisest.

1. Küttekolded ei ole PRÜGIKASTID!

2. Siiber peab olema täielikult avatud kuni kütmise lõpuni.

3. Kasutage ainult kütmiseks ette nähtud kuiva küttematerjali.

4. Vältige üle kütmist. Klassikalise ahju õige kogus on üks sületäis st 5–6 halgu korraga. Kui on külmad ilmad, kütke mitu korda päevas.

5. Põlemis protsessile tuleb tagada hapniku juurdepääs. Kui maja on

renoveeritud, paigaldatud on pakettaknad, ning ukseid on tihendatud siis on oht, et hapniku juurdepääs ruumidesse on piiratud. Kõige lihtsam soovitus on avada kütmise ajaks natuke akent. Iganenud on arvamus, et korstnaid pühitakse ainult enne kütteperioodi algust. Korstnapühkimistöödega võib alustada ka kevadel, peale kütteperioodi lõppu. Nii ei teki probleeme sellega, et sügisel pikkade järjekordade tõttu jäävad korstnad õigeaegselt pühkimata.

Ene Maaten – abivallavanem

Töötan Mulgi vallas Halliste piirkonna ja sotsiaalvaldkonna juhina.

Nende jaoks, kes vajavad omavalitsuse tuge, on Mulgi vallas kogenud ja empaatiavõimelised sotsiaaltöötajad, kellega koos püüame abivajajate elukvaliteeti parandada. Sotsiaaltöötajate teeninduspiirkonnad jäävad muutmata, Karksi piirkond saab juurde noorsoo- ja sotsiaaltööspsialisti.

Aasta esimesel poolel ühtlustame korrad, mille alusel osutatakse sotsiaalteenuseid ja makstakse toetusi. Veebruaris esitame esimesed sotsiaaltöölased määrused volikogule vastuvõtmiseks. Oleme avatud koostööle eakate, suurperede ja puuetega inimeste organisatsioonidega. Viljandi maakonda puudutavaid sotsiaalseid teemasid arutame koos teiste Viljandimaa omavalitsuste esindajatega. Traditsioonilised sündmused, näiteks eakatepäeva tähistamine, jätkuvad ka Mulgi vallas. Eesmärgiks oleme seadnud parandada Mulgi valla hoolekandeaustuste tingimusi ning arendada koduhooldusteenust.

Kulla leerimajas osutatakse endiselt kõiki teenuseid, mida inimesed kohalikul omavalitsuselt vajavad. Halliste piirkonnas on ametis sotsiaaltööspsialist, keskkonnaspetsialist, majandusnõunik, jurist, raamatupidaja ja piirkonna juht. Piirkonda puudutavate teemadega (heakord, teede hooldus, kohalike sündmuste korraldamine) tegeleme jätkuvalt kohapeal.

Ootame initsiatiivi ja ettepanekuid töö paremaks organiseerimiseks aktiivsetelt piirkonna inimestelt.

Dmitri Orav- abivallavanem

Olen sündinud 15. oktoobril 1977. aastal Tallinnas, aga minu juured on hoopis Mõisakülas. Olen abielus ja peres kasvab kaks last. 2000. aastal omandasin kõrghariduse Tartu ülikooli Viljandi kultuuriakadeemias huvihariduse erialal. Aastatel 2000–2005 töötasin AS-is Statoil kliendikaardi müügijuhina ja 2005–2007 Autosõit OÜ-s müügijuhina. Nende aastate jooksul omandasin majandus-

ja ettevõtlussektoris vajalikke teadmisi ning kogemusi, mis andsid mulle enesekindlust tulla toime kohaliku omavalitsuse keeruliste situatsioonide ja probleemide lahendamisega.

Karksi-Nuia asusin perega elama 2005. aastal. 2007–2017 töötasin Karksi vallavalitsuses spetsialist-projektijuhina, andes oma panuse Euroopa Liidu erinevate valdkondade projektide elluviimisel, seistes hea tänavavalgustuse, lumelükkamise, teede ehitamise ja korrashoiu eest.

2. jaanuarist 2018 töötan Mulgi vallavalitsuses Karksi piirkonnajuhina/abivallavanemana, vastutades Mulgi valla arendusvaldkonna eest. Uuel ametikohal tahan rakendada omandatud kogemusi valdkonna juhtimisel ning anda oma panuse Mulgi valla piirkondade terviklikuks ja tasakaalustatud arenguks.

Töövälisel ajal tegelen alates 2011. aastast ettevõtlusega turisminduse alal, pakkudes aastaringset majutust Karksi-Nuias Luuka puhkemajas ning korraldades suveperioodil lastele spordi-, vabaaja- ja puhkelagreed.

Jääb üle veel imestada, mida kõike olen leidnud pliitidest, truupidest, ahjustest ning korstendest: õmblusnõelad, niidirull, noad, kahvlid, pastakad, autodvõtmed, kellu, haamer, mänguauto, korstnapuhastushari, truubihari koos trossiga,

sepistatud aidauksehinged, varrega seljapesu hari, pudel viina (hundijalavett täis ja korgi all) jne. Need on asjad, mis kindlasti ei tohiks kütteseadmetes hoiul olla.

Turvalist kütmist!

EESTI VABARIIK 100

Kahe riigimehe pöördumine rahva poole

5. OSA

Kätte on jõudnud kaua oodatud tähtis päev. 24. veebruaril tähistab Eesti Vabariik sajandat sünnipäeva. 1918. aasta ajaloolistest sündmustest kirjutatakse sel kuul nii ajakirjanduses kui räägitakse meedias. Seekordses veeruloos toon lugejateni mõtteid, mis on kirja pandud 10 aastat pärast Eesti Vabariigi välja kuulutamist. Algmaterjaliks raamat „Kümme aastat Eesti riiklikku iseseisvust“, Tallinn 1928, (Riigi trükikoja klišeed ja trükk Tallinnas“). Tore on lugeda 90 aasta tagust sõna-seadmist.

Tol hetkel ametis olnud riigivanem Jaan Tõnisson kirjutab 6. veebruaril 1928 järgmist: artikli pealkirjaks „Riigi asutamise ja korraldamise järele tuliselt loovale tööle!“ „Vähe ei ole seda, mis meile toonud esimene aastakümme iseseisvat riiklikku elu. Sellest ergupingutusest jätkuks tervele inimpõlvele. Seda rohkem on need aastad meie põlvelt nõudnud ergujõudu, et ühes väliste vastuoludega on tulnud ära elada sügavaid hingelisi murranguid. Vabadusevõitluse ülev meeleolu pidi varsti maad andma argipäisele kainenemisele. Oma elus ja töös tuli endiste aegade lahususelt lahkudes leida teed põhjalikkusele.

Riigi rajamise aastad kogu rahva ürgliku eneseuuenemisega täis julget eneseohverdumist, võitlustungi ja vahvust kujundavad vaba Eesti kangelas-ajajärgu. Raputades maha võõra võimu päevade sõnakuulmise hingeolu, sünnib rahvas üle öö uueks, et riiklikus iseseisvuses ise oma saatuse üle käsutada. Isegi majandusliku kitsikuse surve ja väliste raskuste kiusatus ei saa välja kiskuda meie põlve hingest teadvust, et meil enam ei tohi olla tagasipööret endistesse oludesse...

Rahvusliku iseseisvusvõitluse kangelasajajärk on meil loonud vaba rahva, kes enam ei sünni võõra võimu käsu alla!

Ajarännak 1918

7. veebruaril toimus Eesti Ajalooõpetajate Seltsi ja Eesti Rahva Muuseumi eestvedamisel üleriigiline ajarännak 1918. aasta 24. veebruarikuupäeva. „Ajarännak 1918“ on osa rahvusvahelisest projektist „Heritage Bridge“, mille raames Soome, Eesti, Läti ja Leedu muuseumid ning koolid tähistavad ajarännakutega oma kodumaa 100. sünnipäeva.

Viljandimaal toimus ühisüritus Viljandi kohtumaja juures. Viljandi kohtumaja trepp (tollane rahukohus) oli üks vähestest kohtadest Eestis, kus iseseisvusmanifest ette loeti.

Mulgi valla koolidest osalesid sündmusel Mõisaküla kooli ja Abja gümnaasiumi õpilased.

Ajarännakuks valmistumisel tuli õpilastel leida sobivad, ajastutruud riided, õppida selgeks laulud ning mõelda

Eesti Vabariigi 7. a.p. tähistamine Mõisakülas 24.02.1925. a. Pildil oleva maja kohal asub praegu koolimaja.

Rahva hing katsub seesmiselt kohaneda iseseisva väikeriikluse nõuetele ja võimalustele. Siin ootab meie põlve palju vaeva, hoolt ja enesepingutust. ...

Ainult sel teel võib meie põlv täita ajaloolikku ülesannet, mis meie oleme oma peale võtnud kätt südikalt välja sirutades rahva ülemal vara – rahvusliku vabaduse ja riikliku iseseisvuse järele. Nõnda saab meie riikliku iseseisvuse esimene aastakümme meie põlvele lähtekohtaks, kust meie edasi tungime rahvusliku kangelasajajärgu vaimustuses ja julguses parema tuleviku tähistele.“

Samas raamatus kirjutab Konstantin Päts, 1928. a. Esimene Eesti Ajutise valitsuse ministrite nõukogu esimees ja siseminister pealkirja all „Mis tähtsus oli Eesti iseseisvuse väljakuulutamisel?“ „Praegu paistab paljudele, et Eesti iseseisvuse väljakuulutamisel mõni tund enne meie maa okupeerimist Saksa vägede poolt mingisugust tähtsust ei olnud, sest ei lasknud ju Saksa sõjavõimud meie esimest Ajutist Valitsust üht päevagi riigi võimu käsitada. Tuleb aga siiski tunnistada, et ei oleks meie jõudnud enne Saksa

vägede siiajõudmist oma iseseisvust välja kuulutada, meil palju rohkem raskuseid oleks olnud oma riigile teiste poolt tunnustamist leida ja vabadusevõitlust lõpule viia. ...

Ei tule unustada, et meil pärast iseseisvuse väljakuulutamist võimalik oli oma esinduse kaudu liitriikide juures selleks sammusid astuda, et need meie peale mitte kui okupeeritud Vene maakonna peale ei vaataks, vaid kui Venest lahkulöödud riigi peale. Meie õiguslik seisukord kergendas liitriikidel meie tunnustamist de facto. ...

Kuid juba see sündmus ise, et kõik mõjuvamad Eesti ringkonnad ühelmeel olid oma iseseisvusest kinni hoidsid, et iseseisvuse aate mõju all Saksa poolt pakutud kaastööd vastu ei võetud, vaid julgelt ja iseteadlikult tähendasid, et Eesti rahval on seaduslikud asutused, kes võivad rahva nimel rahva saatuse üle otsustada – igatahes hakkasid Saksa kaalujad pead asjaolusid aegamööda teisiti hindama kui okupatsiooni algusel. ...

Kõige suurema tähtsusega oli iseseisvuse väljakuulutamine aga meile enestele. See ei olnud mitte ainult sõnade

tegumine vaid oli kui vanne ja töötus. Tema lõi meile riikliku keskkoha ja toetuspunkti võitlustes. Nii võime küll kokkuvõttes öelda, et Eesti iseseisvuse väljakuulutamisel väga sügavaleulatuvad tagajärjed olid. See esimene kettide purustamine kestis küll lühikest aega, kuid ketis oli siiski puruks kistud, rahvas oli end aastasadade järele uuesti sirgu ajanud, selgelt oli silm tulevikku vaadanud. ...

Iseseisvuse kuulutamiseks oli ta suure töötuse ja vande annud. Seda vannet ja töötust on meie rahvas kümne aasta jooksul ausalt täitnud. Ja seda vannet ning töötust tahab ta täita seni, kuni kõlab veel rahvaste peres Eesti nimi.“

Tolleaegsete riigimeeste poolt rahvani toodud sõnum võtab kokku kümme esimest vabaduseaastat. Kirjapandud artiklid on siin veerus lugejani toodud lühendatud kujul. Ajalooline tekst ja sõnakasutus kannab endas samu väärtushinnanguid, mis kehtivad tänaselgi päeval.

ANU LAARMANN
Mõisaküla muuseumi
juhataja

Ajarännakuks valmistumisel tuli õpilastel leida sobivad, ajastutruud riided ning mõelda endale roll, keda ajarännakul kehastada.

Foto: Maile Kreevs

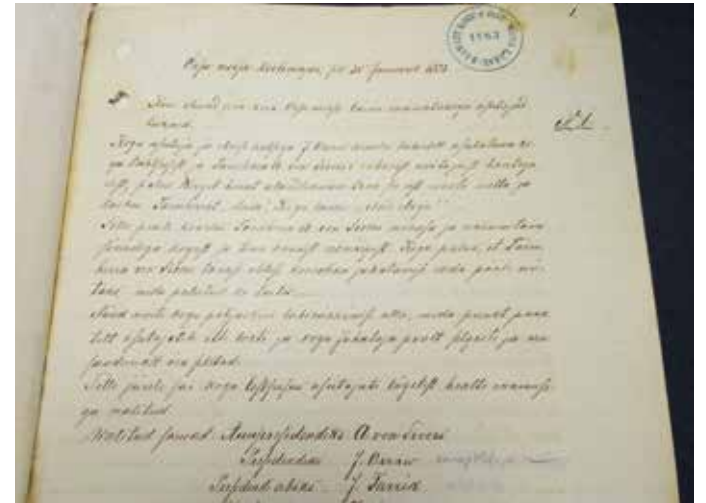
õpetajaid ja lapsevanemaid, kes aitasid leida ajarännakuks sobivaid riideid ning olid oma heade mõtetega toeks sündmuse ettevalmistamisel. Eesti Vabariigi sünnipäeva

eelsetel päevadel toimuvad Abja gümnaasiumis ja Mõisaküla koolis ajarännakud sajanditagusesse kooliaega.

MAILE KREEVS

AJA LUGU

Killukesi Õisu Mõisa Laenu-Raamatukogu asutamisest

Õisu Mõisa Laenu-Raamatukogu asutamise protokoll.

Aastal 1883 tulid Õisu mõisa vanasse koolimajja Mõõnaste külas kokku paarkümmend meest ja naist, et panna alus raamatukogu tegevusele. Praeguseni on sellest ajast säilinud Õisu Mõisa Laenu-Raamatukogu väärikas protokolliraamat aastatest 1883-1935. Seda on hoolsalt ja täpselt, otse galligraafilises kirjas peetud. See jutustab mõndagi iseloomustavat ühest huvitavamast ajajärgust meie seltskondliku tegevuse ajaloost, mil teatavasti asutati Eestis esimesi laenuraamatukogusid.

Tähelepanek oli, et Õisu kohalik mõisnik A. von Sivers aitas kõigiti kaasa ja oli eesotsas laenuraamatukogu asutamisel ja korraldamisel. Kui tavaliselt mõisnikud kippusid olema ükskõiksed või koguni vaenulised „maarahva“ kultuurielu arendamises, siis Õisu Sivers olevat isegi 1905. a. seisnud oma talupoegade eest.

Õisu mõisa laenuraamatukogu asutamiskoosoleku protokollist võib lugeda järgmist:

“Kogu asutaja ja elusse kutsuja J. Orrav kõneles lühidalt asutatava kogu tähtsusest ja Pärisherra A. von Siversi rohkeist avitajaist häätegudest; palus kõrget herrat alandlikuma tänu see eest vastu võtta ja laskis Pärisherrat “elada”. Kogu laulis “Nad elagu!” – Selle peale kõneles Pärisherra A. von Sivers mõnusa ja vaimustava sõnadega kogust ja tema kaunist eesmärgist. Kogu palus, et Pärisherra von Sivers tänase õhtuse koosoleku juhutamise enda päälle võtaks, mida palutud ka täitis. Nüüd võeti kogu põhjuskiri läbirääkimise alla, mida punkt punktilt asutajatele ette loeti ja kogu juhataja poolt selgeste ja arusaadavalt ära seletati.”

Edasi valiti juhatus, või nagu tol ajal nimetati “eestseisus”, mille aupresidendiks valiti A. von Sivers, presidendiks mõisa viinapõletaja J. Orrav, presidendi abiks aednik J. Tarrik, kassapidajaks mõisamasinist H. Saarm, tema abiks kõrtsmik ja tisler O. Reinbach, raamatukoguhoidjaks kohalik koolmeister J. Kikkas ja tema abideks aidamees M.Rebane ja valitseja C. Mauring

Edasi võib nimetatud protokollist lugeda:

“Valitseja hr C. Mauring tähendas, et kui uute raamatute sissekõitmise ja vanade paranduste poolt kogule takistusi ja viivitusi teele ei pea tulema, siis kohalikus koolimajas, kus raamatukogu üleval saab hoitud, ka raamatute sissekõitmise riistad peaksivad olema ja teiseks, et kapi ühes kogu raamatutega, õnnetus eemale hoides, tulekaitse seltsisse saaks ülesse võetud. Asutajad arvasivad nõu kiiduvääriliseks ja jätsivad kordasaatmise eestseisuse hooleks.”

Hiljem muretsetaksegi esimeses järjekorras raamatukõitmise riistad (“triol, lõikamise hõõvel, haamer, saag, õmblemise press, kaks raud liineali, kolm pressi, kaks puust liineali, köidise otsa lahutamise raud, kakskümmend kaheksa pressimise lauda, papi lõikamise nuga, liimipott, kaks pinselt, sattel ja papi lõikamise penk”). Nende tööriistade muretsamise kulud võtab mõisnik enda kanda.

Samal aastal võetakse mõisnikult raha laenuks ja ostetakse Tartust 47 rubla eest raamatuid, kusjuures saadakse kaupmehelt ka 15% hinnaalandust. Raamatute ostmiseks sõidavad president J. Orrav ja koguhoidja J. Kikas Tartusse. Esimesed köited laekusid annetustena juba asutamiskoosolekul. Hiljem hakati raamatuid muretseda liikmemaksude ja vabatahtlike annetuste eest.

ANNE JÄRVIS
Õisu raamatukogu juhataja
(järgneb)

Vabadussõjas võidelnute mälestuspäev

Seekordne 3. jaanuari hommik oli sombune ja plusskraadides, ega meenutanud kuidagi Eestimaa talve. Juba aastaid koguneb KL Sakala maleva Karksi malevkonna esindus koos Naiskodukaitse Karksi jaoskonna esindusega sellel päeval Karksi-Nuia Vabadussõjas langenute monumendi juurde, et mälestada Vabadussõjas languuid. Veel kümme päeva tagasi läitsime me küünlad jõulupuul, täna läidame Vabadussõjas langenute mälestusmärkidel, et anda au Eesti iseseisvuse eest võidelnutele, kes tõid meile vabaduse, et Eesti riik saaks areneda ja kasvada. Seda päeva, 1920. aasta jaanuaris, kui kell 10.30 vaikisid vabadussõja rinnetel relvad ning jõustus Eesti ja Nõukogude Venemaa vahel 31. detsemb-

KL Sakala maleva Karksi malevkonna esindus koos naiskodukaitse Karksi jaoskonna esindusega. Foto: Ants Kalam

ril 1919 sõlmitud vaherahu, hakati kutsuma Vabadussõjas võidelnute mälestuspäevaks. Eesti kaotas selles ebavõrdses sõjas 6275 inimest, neist 3588 otseses lahingutegevuses. Mälestussamba jalamil

seisid auvalves Kaitseliidu ja Naiskodukaitse liikmed. Kell 10.30 hakkasid helisema kirikukellad Karksi-Nuias ja lossimägedes, andes märku, et aeg on hetkeks peatuda ja langetada langenute mälestuseks

pea. Siinkohal tahaksin tänada kõiki kirikuid, kelle kellad helisid, aga eriline tänu meie kirikutele Heino Luige ja Raimond Vahe eestvedamisel.

Päevakohase sõnavõtuga esines KL Karksi malevkonna pealik Ervin Tamberg ja peale hümni laulmist asetas kimbu mälestussamba jalamile. Ainsa pealtvaatajana oli kohal endine vallavanem Taimo Tugi, kellele kuuluvad tähenduslikud sõnad „Vabadusel oli oma hind, meil peab olema mõistust seda hoida!“ On see nüüd tema enda või kellegi teise tsitaat, polegi tähtis. Palju tähtsam on see, et teie, kallid eestimaalased, mõistaksite selle mõtte tähendust.

ANTS KALAM

KL Sakala maleva Karksi malevkonna teavituspealik.

Eesti Kaitseliidu taasloomisest möödub 28 aastat

Olid kaheksakümnendate lõpu-aastad, kus kõik muutus pöörase kiirusega. See oli Eesti rahva uus ärkamisaeg. Tunda oli kaugeid vabadustuuli, mis panid südamed kiiremini põksuma ja inimesed tegutsesid. Polli külanõukogu valimistel kandideeris kamp noori mehi Karksi, kes arvasid, et suudavad kõike siin ilmas muuta. Sinna kutsuti ka mind osalema ja oma mõtteid tutvustama. Minu mõtted tiirlesid aga Kaitseliidu taastamise ümber. Polnud siis ju mingeid materjale, millest lähtuda. Paljuski tuli tugineda enda vaistule ja mõttekaaslaste toele. 1989. aasta suve lõpul vestlesime härra Harry Sepaga tema maja trepil Eestis toimuvast ja jutt läks Kaitseliidule. Harry ütles siis, et tal on raamat Kaitseliidust, mille ta minu käsutusse usaldas. See oli raamat, mille pealkirja olen unustanud, kuid mis sisaldas seiku Vabadussõjast ja sõjaeelse Eesti Vabariigi aegsest Kaitseliidust. See raamat oli talle annetatud kui eeskujulikule skaudile Mõisaküla koolis.

Ühel pimedal talveõhtul helises uksekell ja lävel seisid kaks võõrast. Need mehed olid härra Kalle Heller ja Peeter Ilus, kes tulid rääkima, et me taastaks kaitseliidu malevkonna. Härra Jaak Põldmaa meenutab: „Külanõukogude valimisel valisime ühe oma töötaja (Kalju Raba) ka rahvasaadikuks, et olla informatsioonile lähemal. Nii tuligi 1990. aasta veebruari esimestel päevadel info, et Kalle Eller oli käinud ühe külanõukogu saadikuga rääkimas, vajadusest taastada kaitseliit.“ 9. veebruari õhtul saigi see teoks. Karksi kolhoosi ehitusosakonna saali kogunes kella 20 paarkümme mees, kes kirjutasid avalduse astuda kaitseliitu ja valisid ajutised juhtorganid. Tollase kaitseliidu ülema härra Kasepõllu käskkirjaga sai minust KL Karksi malevkonna taastamisjärgne esimene pealik. Eks algus tundus ikka roosiline ja oma naiivsuses uskusin, et mõne kuu pärast on meid palju rohkem, et uus võimalus kaitsta oma kodu köidab inimesi ja nad liituvad meiega. Kahjuks pidin eksima, sest enamik meiega liitunuist olid lihtsalt kaasajooksikud, kes arvasid, et kõlav nimetus aitab neil elus lihtsalt paremini toime tulla.

Eesti Kaitse Liidule saabus rõõmuhetk 17. veebruaril 1990 kui Järvakandi klaasitehase klubi saali kogunes oma paarsada inimest, et taastada Eesti Kaitseliit järjepidevuse alusel. Palju poolt hääletas, ei tea, aga kusagilt jäi meelde see number 129. Protokollile andis hiljem allkirja 125 meest ja naist. Meie maakonnast kirjutasid alla Raimond Vahe, Kalju Raba, Ants Kalam ja Jaan Kuningas, kes kõik kuulusid Karksi malevkonda. Kõigest sellest jutustab ka põgusalt võidupühal 24. veebruaril Karksi kultuurikeskuses etenduv näitemäng „KUMMARDAGE LIPUD“.

Praeguseks on need sündmused juba ajalugu, aga südamel kripeldab valus teadmine, mulgi mehed on kaotanud tahte enda eest seista. Kui 1925. aastal olid malevkonnad Mõisakülas, Abjas, Halliste-Saardes, Karksis ja Mustlas ning kaitseliitlaste arv ulatus 1000 + meheni, siis tänaseks on neist järele üks, Karksi malevkond oma 200 + mehega. Tore on istuda kodus ja mõelda, et meid kaitseb NATO 5. artikkel! Kallid mehed, võtke teatavaks, et kes ei kaitse end ise, seda ei saa ka teised kaitsta ja miks peaksidki! Mulk, see kõlab ... kas aga ikka kõlab uhkelt! Kaunist võidupüha teile kõikidele, eriti aga Kaitseliidu veteranidele.

ANTS KALAM

KL Sakala maleva Karksi malevkonna teavituspealik

Tähistati Tartu rahulepingu 98. aastapäeva

Kaunilt lumine oli 2. veebruari talvehommik Karksi-Nuias. Mööda Aia tänavat lähenes Vabadussõja mälestussambale pikk looklev rongkäik. See oli August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi pere, kes ongi selle ürituse eestvedajaks koos lasteaiastega. Neid ootasid ees juba KL Karksi malevkonna kaitseliitlased koos naiskodukaitse Karksi jaoskonna liikmetega ja Mulgi valla nn kroonitud pead. Ürituse algust kuulutas hümn laulmine, mispeale sai sõna KL Karksi malevkonna pealik Ervin Tamberg. Ta ütles: „Mul on suur rõõm ja au siin teie ees seista, sest täna on ju tähtis päev, Tartu rahulepingu aastapäev.“ Edasi kõneles ta rahulepingu tähtsusest Eesti vabariigi iseseisvusele. Ta tsiteeris president Lennart Meri öeldut, et rahuleping on Eesti vabariigi sünnitunnistus. Sõnavõtu lõpetuseks ta ütles „See on ajaloo üks väga tähtis osa, mida me peame püüdnud põlvkondadele oma noorematele kodanikele. Me peame austust avaldama

neile paljudele inimestele, kes võitlesid meie maa vabaduse eest, kuid me peame olema valmis kaitsma meie kallist vabadust ka tänapäev. Elagu vaba Eesti! Me asetame lilled mälestussambale KL Karksi malevkonna, Naiskodukaitse Karksi jaoskonna ja Noorkotkaste ning Kodutütarde nimel.“ Nüüd oli gümnaasiumi pere kord teha oma etteasted, mida alustasid rahvatantsijad tantsuga „Põhjamaa“ ja lõpetas klasside esindajate küünalde asetamine mälestussamba jalamile, peale mida asus kõnelema vallavanem Peeter Rahnel „Tänane päev on ühest küljest mälestuspäev, kus me mälestame langenud kangelasi. Kuna Tartu rahu lõpetas sõja, see tähendab, et täna on ka rõõmupäev. Usun, et me kõik saame aru, et vabadus ei ole kingitus. Vabaduse eest peame iga päev seisma – iga päev töötama ja õpilaste ja laste töö on nii nagu laulusalimis öeldud – väikestel on see mäng ja suurematel õppimine. Me peame mõistma, et ainult liitlaste abist meile ei piisa. Me

peame ise olema tugevad ja selleks on meie kodukandis väga tore, tugev, edasipüüdlik organisatsioon, Kaitseliit oma allorganisatsioonidega. Me peame alati mõtlema, et saame tegutseda koos nendega vabaduse eest, mis nii raskelt tuli.“ Sõnavõtu lõpetas ta lausetega „Vaatan korraks seljathaha – Vabadussõjas langenutele mõtleb tänuga Karksi kihelkonna rahvas. Ka meie mõtleme tänuga Vabadussõjas langenutele ja asetame vallavolikogu esimehe Arvo Malinguga lilled ja küünla selle vabadussamba jalamile. Elagu Eesti vabariik!“ Viimasena oli kord mikrofoni ette astuda Mulgi valla Karksi piirkonna juhil Dmitri Oraval. „Head mõttekaaslased. Täna 98 aastat tagasi allkirjastati Tartu rahuleping. Tänu Eesti sõjameeste edukale tegevusele tunnustas Nõukogude Venemaa lõplikult iseseisvat Eesti riiki. Kui iseseisvusmanifestiga sündis Eesti iseseisev vabariik, siis Tartus allkirjastatud lepinguga kinnitati lõplikult rahu kahe riigi vahel.“ Siis rääkis ta rahulepingust ja tsiteeris üht

lepingule allkirjutanut Jaan Poskat. „Mispärast on Tartu rahu siinelavatele inimestele tähtis täna? Esiteks teadmise tõttu, et rahu on alati parem kui sõda. Ka täna sõltub julgeoleku tagamine eeskätt meist endist. Keegi ei tule meile appi, kui me ei näita tahet ennast ja kodumaad kaitsta. Täna siin on paslik meenutada, et paljuski oli just koolipoiste ja akadeemilise noorsoo tahe see, mis andis Eesti rahvale Vabadussõja pidamiseks vajalikku indu.“ Oma sõnavõtu lõpuks ta ütles „Vabadus on suur pingutus, mis ei sünni iseenesest. Ainult vaba rahvas vabal maal saab olla õnnelik. Au nendele meestele, kes vabaduse eest langesid – pidagem seda meele ja hoidkem oma kodumaad, vaba Eesti riiki!“ Jääb üle vaid loota, et meie kroonitud peade üleskutsed kaitsta oma kodu, kajastuvad ka tegelikkuses ja annavad eeskju kogu Mulgi valla rahvale.

ANTS KALAM

Noored Kotkad

Kärstna lahingumängu osalised Priit Silla ajalootunnis.

Foto Enn Pinsel

Aja kulgemine on märkamatu. Sügisest on saanud talv ning paljud meist loevad juba kevade saabumiseni jäänud nädalaid. Igast aastaajast leiab oma võlu – kui me vaid need üles leida soovime ja oskame. Teeme proovi!

Noorte Kotkaste Sakala malevkonna tegemised aitavad poistel võidelda igipõlise vaenlase – igavusega. Lisaks on igas tegevuses väike tarkusetera

varjul ning selle juurde võib täiesti vabalt nii hea sõbra, venna kui ka vanemad kaasa võtta.

Sügisel sai teoks laager, mille toimimiseks Halliste jahiseltsi Tilla loodusemaja valides kindlustasime end looduse kapriise jaotava kontori alatuste vastu soojade ruumidega ning saime loodusega sina-sõpruses elavate küttide tarkustest terakese endi valdusesse ammutada. Metsaelanike jäljed, metsa

eksinule vajalikud tarkused, köitel takistuste ületamine ja vibust laskmine said osalenu-tele varasemast tuttavamaks. Tänsõnad jahimeestele!

Sügisel järgnes porine ajajärk, mida kalender jõuludeks nimetama sundis. Jõuluhõnguline maakondlik Noorte Kotkaste ja Kodutütarde ühine talilaager toimus seekord Viljandi Jakobsoni koolis. Kolmel päeval said noored lustida, õppida erinevaid asju meisterdama, filmi vaadata, natuke lumiseks saanud looduses matkata, ujumas käia ja muidugi uute kaaslastega tutvust sobitada. Oma visiidi meie laagrisse tegi jõulumemm.

Aasta lõpetas Kaitseliidu noorteorganisatsioonide väiksematele liikmetele ja „laigulistele“ endi kodusele pisiperele Sakala kultuurikeskuses korraldatud jõuluüritus. Loomulikult ei puudunud sellel ürituselt halli habemega, muhe

punakuub ise koos päkapiku ja kommikoormaga! Selle teoks saamise taga seisid Naiskodukaitse tarmukad liikmed.

Alanud aasta on juba algusest peale tempokas. Kotkaste esimesed kokkusaamised kulgisid pika traditsiooniga Kärstna lahingumängu tarvis kõigi tarkuste meeldetuletamise palavikus. 27.01.18 hommikul saabus kaks suurt bussi maakonna lastega võistluspaika. Lustimängud kohalikus spordihoones, mandaat, rivistus ja tegudele!

Kaheliikmelised võistkonnad läbisid kaarti kasutades 10 kontrollpunkti, kus pidid erinevaid ülesandeid täitma. Kuigi ilmakaarte kokkulepitud asukohtadesse paigutamine on mõnikord päris kõva pähele, ei eksinud keegi teelt. Prügi õige sorteerimise oskus, häirekeskuse õigel moel kõne tegemine, kaaslaste „silmadeks“ olemine, metsa eksimise kor-

ral käitumine, liiklusreeglite tundmine ning hea mälu ja nutikus said abiks ihaldusväärsete võidupunktide kogumisel. Umbes 5 km jalutamist värskes õhus möödus kiiresti. Kohtunike arvepidamisele kulunud aja sisustas vabadusvõitleja, endine Kärstna kooli õpetaja ja noortejuht, väsimatu Priit Silla meie mängu toimumise peamisest põhjusest – Vabadussõja pöördelisest Kärstna lahingust rääkides. Lõpurivistus ei jäänud šokolaadi magus maitse kellegi suhu saabumata, kuid parimatele sai kodusesse meenekappi lisamiseks kaasa uhke medal, diplom ja väike kingitus.

Kärstna lahingumängul katsetavad kohtuniku rolli noortejuhte abistades NK ja KT vanemad liikmed. Lisaks on leidunud alati meie nooremate mänguliste julgustamiseks kaasa jalutavaid lapsevanemaid. Sel korral jätkus vanemate abi

ka kontrollpunktidesse. See on ju tõeline kvaliteetaeg oma pere noorimate liikmete tegevusteks!

03.02.18 toimusid Haanja suusakeskuses selle aasta Kaitseliidu meistrivõistlused suusatamises. Halliste rühma sportlik poiss Ralf Kahu saavutas oma vanuseastmes igati tubli 7. koha.

Veebruar on meie loodusele andnud püsivalt talvise ilme. Küllap eksib mõnigi arvutiekraani põrniitaja nüüd suusarajale või kelgumäele! Kotkastel seisab ees suur hulk võimalusi osaleda koduse Eesti riigi sajanda sünnipäeva tähistamise üritustel. Loomulikult teevad nad seda õhinaga, sest meie riikluse teise aastaja nägu on nende kujundada!

ENN PINSEL

NK Halliste rühma pealik, kaitseliitlane

Teekond Jaapanisse ja tagasi

5. veebruari öhtupoolikul oli Halliste raamatukogus külaliseks Viljandi linnaraamatukogu huvijuht Eliise Vainurm. Eliise viis meid fotode ja videote abil kaugele Jaapanisse. Noore inimesena otsis ta kaks aastat tagasi oma ellu midagi uut ja põnevat ning läks Jaapani linna Nagasakisse maalriks tööle.

Poolteise tunni jooksul saime teadmisi Jaapani kultuuri ja kommete kohta ning nägime sealset elu.

Jaapanisse tööle minnek ei olnud väga lihtne. Mitu kuud kulus positiivse vastuse saamiseks ja dokumentide vormistamiseks. Jaapanlased uurivad väga põhjalikult enne inimese tausta, lisaks toimus mitmekordne tollikontroll enne riiki sisenemist.

Jaapanis on üle 127 miljoni elaniku. Enamik inimesi elab suurlinnastutes, samasugustes kortermajades nagu eurooplased. Tüüpiline jaapani korter on aga oluliselt väiksem kui Euroopas. Linnades tingib ruumipuudus seda, et peaaegu kunagi ei kutsuta külalisi koju ning pidulikke sündmusi tähistatakse restoranides või niinimetatud ühiskondlikes hoonetes. Nädalalõppudel käiakse peredega parkides aega veetmas ja puhkamas.

Nagasakis oli uskumatult puhas, linnas ei olnud prügikaste palju näha, kuid tänavad olid väga puhtad. Jaapanlased on meeldivad, kombekad ja viisakad. Tervitades alati kummardatakse, mis näitab austust. Samamoodi kui midagi antakse või võetakse, siis tehakse seda kahe käega. Jaapanis on tavaline viiruste kaitseks maskide kandmine, seda selleks, et mitte teisi nakatada. Kui Eestis pannakse rõhku oma välimusele, siis Jaapanis sai tunda ennast vabana. Seal oli anonüümsus, sest inimesed

Jaapani linn Nagasaki.

Foto Eliise Vainurm

ei tundnud sind.

Haridusest peetakse väga lugu. On koole, kus käiakse kuus päeva nädalas. Kui- gi koolis õpitakse alates 7. kooliaastast inglise keelt ja keskkharidusega jaapanlane on seda õppinud kuus aastat, on nende inglise keele oskus väga vilets. Ei maksa loota, et teil õnnestub tänaval kellelegi käest inglise keeles, näiteks teed küsida või taksojuhile selgeks teha, kuhu te sõita soovite. Jaapanlastel pole lihtsalt võõrkeeli vaja, sest suur osa elanikkonnast ongi jaapanlased. Abiks oli kehakeel.

Töökeskond varieerub Jaapanis väga laiadest piirides. On väga suuri firmasid ja pisikesi perefirmasid. Väga levinud on ületundide tegemine, seda nii erafirmades kui ka riigiasutustes. Pole sugugi haruldane, et firma saadab oma töötaja mitmeks aastaks teises linnas asuvasse filiaali ja kui see juhtub olema Jaapani teises otsas, siis ei saa perekond kokku rohkem kui mõne korra aastas. Töötajad on kõigele vaatamata oma firmale lojaalsed, sest tavaliselt on nad sinna tööle asunud kohe pärast kooli või ülikooli lõpetamist ja firma tagab neile eluagse tööhõi-

ve. Ametialase edutamise aluseks on enamasti firmas töötatud aastad, mitte tööalane võimekus. Traditsioonilises jaapani peres töötab tihtipeale mees, naine on kodune, kes hoolitseb pere eest. Erinevalt Läänest iseloomustab Jaapani ettevõtjate ja töötajate vahetõrget koostöö, mitte vastasseis. Mõlemad pooled suhtuvad firmasse nagu oma perekonda. Seetõttu on majanduslikud streigid seal haruldased, sest töölised leiavad, et streik kahjustab firmat ja sealtkaudu ka neid endid. Hommik algab võimlemisega ja iga kahe tunni möödudes on 15 minutiline paus. Palju on väikeettevõteteid – perepoode, väikseid restorane ja baare, koduseid töökodasid jms. Selliseid perefirmasid pärandatakse isadelt poegadele ja need võivad olla väga vanade traditsioonidega.

Jaapanis on väga mitmekesiseid vaba aja veetmise võimalusi. Seal võib leida nii Läänes tuntud lõbustusnagu diskod, ööklubid, restoranid, teatrid, kinod, keeglisaalid, golfiväljakud jne. Üle maailma on levinud jaapanlaste leiutis karaoke. Karaoke-baare on kõikjal, ka enamikus ööklubides on

see võimalus olemas. Kui teie võõrustaja laulab, siis on viisakas talle plaksutada ja teda kiita, isegi kui ta eriti viisi ei pea. Ka teie ise ei tohi keelduda mikrofoni kätte võtmast, kui teid palutakse.

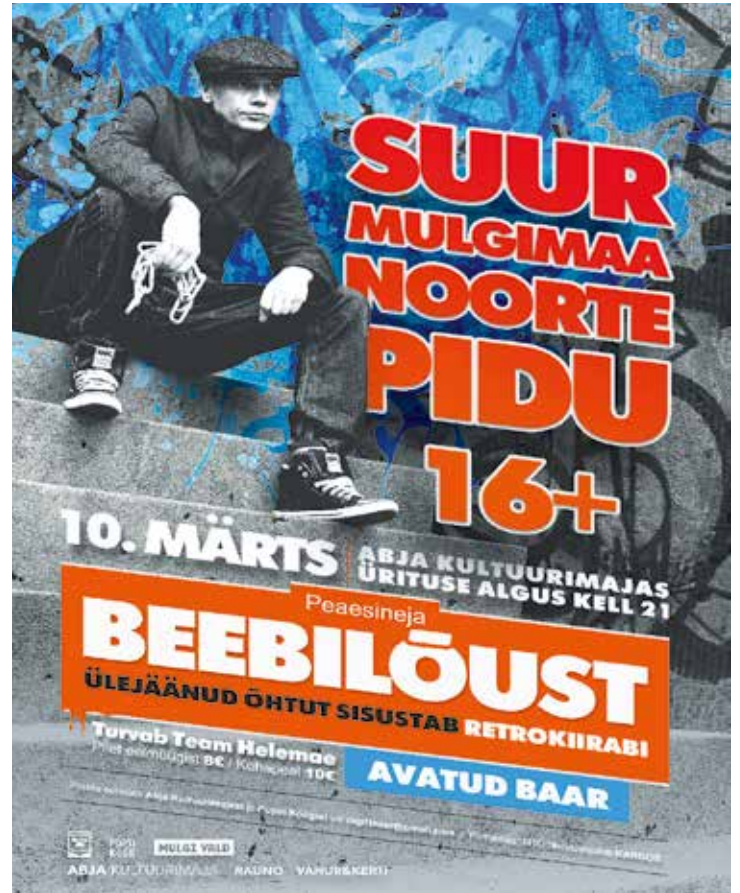
Jaapani nime kirjutatakse märkidega, mille tähendus on „päikese allikas“. Jaapan on väga mägine maa, mägedega on kaetud umbes 70% territooriumist. Paljud mäed on vulkaanilised ja umbes 108 vulkaani on praegugi aktiivsed. Mägipiirkondades on rohkelt kuumaveeallikaid. Oma asendi tõttu on tavalised ka maavärinad. Igal aastal registreeritakse 7000–8000 maavärinat, enamik on neist nii nõrgad, et inimesed neid ei tunne. Aga esineb ka tugevaid ja ohtlikke maavärinaid.

Jaapani saarestikus eristatakse koguni kuut erinevat kliimatüüpi. Valdavaks on parasvööteline kliima, kuid see varieerub tugevasti põhjast lõuna poole liikudes. Kui Jaapani põhjaosas on talved lumerohked, siis lõunaosas Nagasakis, kus Eliise elas, polnud 15 aastat paksu lund maas olnud. Ühel hommikul sadas aga lumi maha, mille tulemusena seiskus liiklus, tänavad oli peaaegu tühjad ja tööle ei saanud minna, sest transport ei sõitnud. See tuli jaapanlaste jaoks nii äkki, et sel päeval oli linn justkui inimestest tühi.

Eliisele meeldis Jaapanis väga. Antud periood andis juurde enesekindlust, julgust, usku endasse. Kui peaks tekkima võimalus veel sinna minna, siis läheks kindlasti, et avastada veel rohkem Jaapani riigi kohta.

Halliste raamatukogu nimel tänan Eliiset ja kõiki, kes leidsid aega ning olid kohale tulnud!

SIRLE TELLIS

Eesti Töötukassa

MULGI VALLA TÖÖANDJATE TEABEPÄEV

Toimumisaeg: 7. märts, 2018

Asukoht: Abja kultuurimaja, Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja, Mulgi vald

Kategooria: Tööandjatele

Teabepäeval räägime olukorrast töajuturul ning tutvustame töötukassa teenuseid tööandjatele. Oma osalemise soovist andke teada aivar.piiir@tootukassa.ee

09.30 - 10.00	Kogunemine
10.00 - 10.10	Avasõnad – Mulgi abivallavanem Arvi Meidla
10.10 - 10.30	Kohalik omavalitsus kui ettevõtja partner – Mulgi vallavolikogu esimees, Nuia PMT AS tegevdirektor Arvo Maling
10.30 - 10.45	Töötukassa tutvustus, tööturu hetke olukord – Eesti Töötukassa Viljandimaa osakonna juhataja Merit Laan
10.45 - 11.30	Töötukassa teenused tööandjatele – Eesti Töötukassa Viljandimaa osakonna tööandjate konsultant Aivar Piiir • töövahendus, proovitöö, tööpraktika, palgatoetus, noortegarantii • värbamispäevad, Viljandimaa töömess (sügis 2018)
11.30 – 11.45	Paus
11.45 – 12.30	Töötukassa teenused tööandjale, kes pakub tööd vähenenud töövõimega inimestele – Eesti Töötukassa Viljandimaa osakonna tööandjate konsultant Aivar Piiir • tööandjate nõustamine ja koolitamine • tööruumide ja -vahendite kohandamine • tugiisikuga töötamine
12.30 – 13.00	Karjäärinõustamine, töötust ennetavad meetmed – Eesti Töötukassa Viljandimaa osakonna karjäärinõustaja Enna Tikas
13.00 – 13.15	Mulgi Noorte Tugila koostöö Eesti Töötukassaga noorte tööle rakendamisel – Kerstin Rei

Karksi-Nuia aianduse ja mesinduse seltsi tegemised märtsikuul

Kuna mesindus on meie mail ikka au sees olnud, siis toimub selle aasta esimene loeng juba laupäeval, 10. märtsil kell 10 seltsimaja teisel korrusel, aadressil Viljandi mnt 2a. Lektor on Aleksander Kilk. Tee- madeks on mesilasperede talvitumise hindamine ja kevadise arengu suunamine ning Varroosi jälgimine ja tõrje kavandamine.

Samal päeval, kella 9–10 on seltsimajas ka vahavahetus kunstkarje vastu.

17. märtsil kell 10 leiab aianduse ja mesinduse seltsi hoones aset üldkoosolek, kuhu on oodatud kõik liikmed Abjast, Hallistest, Mõisakülalt ja Karksi-Nuiast. Arutuse alla tulevad 2017. aasta AMSi tegevuse ning raamatupidamise aruanded, 2018. aasta üritused, sh Eesti Vabariik 100 tähistamine. Loomulikult on oodatud ka kõik ettepanekud ja küsimused.

Lisainfo telefonidel 433 1602 ja 5695 8776.

LEILI NAEL

Lumisel vastlapäeval lustisid nii noored kui vanad

Ka sel aastal toimus traditsiooniks saanud vastlapäeva tähistamine Karksi-Nuias Kitzbergi mäel. Rahvakalendri tähtpäevast oli tulnud osa saama tohutult palju inimesi üle valla – seda näitas ka kuklikastide kiire tühjenemine ja supitermose tilgatumaks söömine. Tore oli näha palju uusi nägusid erinevatest Mulgi valla piirkondadest.

Nagu ka eelmistel aastatel, selgitati Karksi-Nuia spordikooli abiga välja pikim liug, lisaks võisid kõik tahtjad tuua mäe otsa eriskummali sõidukeid. Kõige libedamalt libises Karksi-Nuia lasteaia Eesti Vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud võidusõidumasin. Karksi-Nuia noortekeskuse organiseeritud võistlusel leidis kasutust talvine discgolfirada ning kõik vaevalt näinud osalejad said magusad auhinnad.

Suurt elevust ja kilkeid tekitasid Karksi-Nuia rattaklubi abiga korraldatud mootor- saanisõit ning Rõugest kohale tulnud Neumann Husky

kelgukoerad. Päeva lõppedes said kõik Karksi valla kultuurikeskuses head ja paremat – kohustusliku vastlakukli, herne- suppi ning teed. Ka kelgukoerad lõpetasid oma sõidud ning lapsed, kes viimastena sõite nautisid, said koertega suhelda ning neil tubli töö eest kõhud täis sõita.

Kohtumiseni järgmisel aastal!

KAIRE KANNISTU

Lastele pakkus suurt rõõmu kelgukoertega lõbusõit.
Foto: Kaire Kannistu

KOMMENTAARID

Tiiu: „Jumal, minu laps jäi nii rahule teie vastlapäevaga! Helistas ja vahutas telefoni otsas niimoodi, et hoia ja keela. Koertest, saanist, kuklitest, supist ja kui hea mägi teil ikka on.“

Eva: „Ilma igasuguse liialduseta oli see senistest kõige toredam vastlaüritus. Tavaliselt on ju lihtsalt kelgutamine või heal juhul saanisõit hobusega. Koerterakend oli väga hea idee. Lapsed lugesid päevi kelgukoertega kohtumiseni ja olid täiesti vaimustuses. Väga hea oli ka mootorsaania sõitmise võimalus. Rahvast ja elevust oli palju, väga tore oli. Super töö! Aitäh korraldajatele!

Ene: „Suurepärase oli meie kaunist mäe nii elavalt kasutuses näha. Suur tänu ka korraldajatele! Karksi-Nuias osatakse sündmusi tähistada!“

Pärtel (2,5a): „Aitäh, kutsud!“

Kaupo Leon (8a): „See oli mu elu parim vastlapäev!“

Ajaloolised mõttemõlgutused Halliste raamatukogus

18. jaanuaril toimus Halliste raamatukogus Kalle Gastoni uue raamatu „Kihelkondlikud kihelused“ esitus. Õdusasse raamatukogu saali olid kokku tulnud nii ajaloo huvilised Uue-Kariste rahvamaja kodulooringist kui õpilasi Halliste põhikoolist. Kauni kujundusega raamatu esitlust alustas mulgi kuube riietunud Kalle Gaston talle omaseks saanud trummimänguga ja Halliste kihelkonnast pärit rahvaliku regilauluga. Rõõmsasti ühinesid lauluga ka kõik kohalviibijad.

Kalle jutustas põnevusega raamatu mõtte- ja saamisloost, huvist avastada ja leida inter-

Kalle Gaston.

neti avarustest lugusid möödunud aegadest. Ühtlasi said kohalviibijad soovitusi ja näpunäiteid selle kohta, kuidas otsida huvipakkuvat materjali. Raamat on autoripoolne väike sünnipäeva kink Eestile tema 100. aasta juubeliks. Sealt leiab killukese ajalugu igast Eestimaa kihelkonnast.

Raamatut on võimalik osta ka Halliste raamatukogust. Tänaema Kalle Gastonit ja Halliste raamatukogu hubaselt ja sisukalt veedetud aja eest.

Uue-Kariste koduloo-
huviliste nimel
HILVE KOIDLA

Meenutused juubilarilivo Hakkajaga

SINU ESIMENE MÄLESTUS LAPSEPÕLVEST – Sündisin Mõisakülas 1938. a. Varsti algas II Maailmasõda, mis jõudis otsaga ka siia väikelinna. Algas Saksa okupatsioon- nii meenubki esimesena sõjaaeg. Toiduaineid ja tarbeesemeid jagati tšeki-kaartide alusel. Kommi ja muid maiustusi sai proovida, kui mõni sõjaväelane neid oma moonakotist jagas. Olin kuulnud sõna „limonaad“, aga ei teadnud, kuidas see maitseb. Mänguasju polnud, nii mõtlesime välja omad mängud.

Aga tore mälestus on ka. Mul oli isa tehtud rongide ärasaatmise ja peatamise käsisemafor – rohelise ja punase värviga ümmargune varrega ketas, millega ma raudtee ääres saabuvaid ja lahkuvaid ronge tervitasin. Võisin olla 3 või 4 aastane. Isa raudtee vormimüts ulatus mul kõrvuni pähe. Ega ma vaadanud, mis semaforivärvi näitasin. Õnneks vedurijuhid teadsid mind ja ei peatanud rongi enne jaamahoonet. Okupatsiooni lõpp kulmineerus ulatusliku Mõisaküla põlenguga laskemoona hävitamise tagajärjel. Kõik kohad olid laskemoona täis. Nüüd on öudne mõelda, et kõik see sai meile, poistele, peamiseks ohtlikuks mänguobjektiks. Võib vist öelda, et „raske lapsepõlv ja rauast mänguasjad“.

KOOLIAEG - 1945. a. läksin Mõisaküla 7. klassilisse kooli, mis hiljem muudeti Balti Raudteevalitsuse Keskkoollis. Lõpetasin 1956. a. Edasi asusin õppima Tallinna Mäetehnikumi (2 aastat). Seal mängisin kooli instrumentaalsambli. Mängisime tantsumuusikat kooli pidudel. 1958. a. kevadel oli kontserttuur mööda Eestit ja põhja-Eesti kaevanduslinnades. Tallinnas mängisin erinevates koosseisudes. Seal ka tutvus Horre Zeigeriga. 1959. a. seoses kooli üleviimisega Kohtla-Järvele jätkus pillimäng sealsetes kollektiivides: kooli instrumentaalsambli SF ehk „Severe Fresh“ ja linna kultuuriklubi tantsuorkestris. Tehnikumi lõppedes soovisid Kohtla-Järve muusikud, et jääksin sinna linna...Mäletan isa ütlust: „Nüüd on sul otsustamise aeg. Ise tead, mis koha elus valid.“

TÖÖLEMINEK – 1959. a. asusin taas elama Mõisakülla. Hakkasin tööle raudtee a/ü

Kultuurimaja ja a/ü klubi ühiskontsert klubi saalis 1962. a. Orkester täies kontsertkoosseisus, juhataks Enn Lüüs ja livo Hakkaja. 1. reas Endel Lüüs, Elmar Ester, Richard Podnek, Rein Kuusik-Holt, livo Hakkaja, Johannes Kuusk, Evald Raid, Laila Hakkaja ja 2. reas Ülo Aavekukk, Alfred Podnek, Harry Casar, Jüri Otsstavel, Harri Grünverk, Lembit Sild.

Foto: Mõisaküla muuseumi kogudest

klubi juhatajana kuni selle kaotamiseni 1962. a. Juba tehnikumis õppimise vaheaegadel lõime endistest Mõisaküla KK mängijatest ja kohalikest vanematest pillimeestest esimese mittetäieliku (2 pillirühmaga) Big Bandi. Linnas oli ju varem kaks kultuuriasutust. Linna kultuurimaja asus Vabriku ja Kooli tn. nurgal. Seal, kus kunagi oli apteek. Ka seal tegutses oma Big Band. Tihti mängisime koos. Moodustasime täiskontsertkoosseisus orkestri (fotol). 1962. aastal sai kultuurimajast peamine kultuurikeskus. Raudteeklubi perioodil abieluslin klubi kunstilise juhi ja muusiku Laila Kulbiga. Eks me pärast proove kahekesi jäime ja viisaka noormehena saatsin aina Lailat koju. Ohtuti oli ju pime ka ja kuidas siis noor neiu sedasi üksi läheb...Tore aeg oli. Varsti käisimegi kahekesi. Kogu aeg. Ja igal pool. Siiaaani käime.

MUUSIKUTEE ALGUS – Huvi muusikategemise vastu tekkis ühel koolipeol, kus mängis kooli oma ansambel. Töötasin endale, et mängin selles juba järgmisel aastal. Nii kõik algas. Olin siis keskkooli 9. klassis. Minu mälestustes oli esimeseks pilliks naabrimehe, jaamakorraldaja Tõhu Eedi kapi otsast leitud klarnet. Nii väga soovisin seda mängida. Lõpuks suures õnnes klarnet oma kätte saades panin ta esimesel korral tagurpidi huultele... Olin iseõppija. Siis sain kokku isetegevusliku klarnetimängija Johannes Kuusega, kes õpetas mulle õigeid mänguvõtteid. Tema sai oma algteadmised minu tulevase abikaasa Laila isa Eduard Kulbi

käest, kes oli Mõisaküla kultuurimaja tolleaegse orkestri juht. Kui klarnetimängu selgeks sain siis võtsin kätte saksofoni. See on ju seksikas pill! Ja nõukogude ajal oli ohtlik seda mängida, peeti liiga läänelikuks. 1963.a. läksin õppima Tallinna Muusikakooli. Erialaks klarnet + orkestrijuhimine. Küll on hea, et see orkestrijuhimine oli pilliõppe külge poogitud. Mul on seda juhtimist läinud vaja tänase päevani.

RAPLA PERIOOD – 1964. a. siirdusin perega elama Raplasse. Algul töötasin rajooni kultuurimaja direktorina, hiljem ka kutselise matusekontori ansambli juhina. Pärast Tallinna Muusikakooli lõpetamist töötasin Rapla Lastemuusikakoolis õpetaja ja orkestrijuhina. Rapla perioodil löin kaasa ans NOON ja rahvalikus ansambli Seenior. Puhkpilli mängisin Rapla kultuurimaja (vahepeal Rapla KEK-i) Big Bandis. Kokku 25 aastat.

MÕISAKÜLA, SU KODU – tagasi Mõisakülla tulime 1989. a. Kultuurimaja oli vahepeal osalt põlenud ja olnud mitu aastat suletud. Tollane linna pea Arno Torn kutsus mind n-ö „kultuuri ellu äratama“. Hakkasin kultuurimaja juhatajaks ja kutsusin kokku ka puhkpillihuvilised. Veel tegutses tantsu- ja ka rahvapilliambel. Saime kokku koosseisu, et luua puhkpilliorkester.

Tihti küsitakse, et miks Big Band, mitte puhkpilliorkester. Siinkohal seletan lahti: Big Band on väikesekoosseisuline estraadiorkester ja puhkpilliorkester on suurema koosseisuga, kus on esindatud kõik

pillirühmad. Seetõttu pole ma mitte Mõisaküla puhkpilliorkestri juht vaid Mõisaküla Big Band tegutseb minu juhtimisel.

KOKKUVÕTTEKS – Big Band väikelinnas - see on tõeline eksootika. Selleks peavad olema pillimängu armastavad naised-mehed. Kohas, kus muusikakooli pole kunagi olnud, saab loota vaid mujalt muusikahariduse saanute peale. On ka iseõppinud muusikuid, kes arenevad koos Big Bandis tegutsemise aastatega. Puhkpilliõpe pole ju populaarne. Aga Big Bandis ega puhkpilliorkestris ei saa mängida ainult klaveri- või akordionimängu oskajad. On suur õnn ja head juhused, et praegu käivad Mõisaküla Big Bandis mängimas minu endised õpilased, muusikakoolide vilistlased. Meil saab koos tegutseda juba 25 aastat!

Mis aga saab tulevikus (pikk paus).....ma tõesti ei tea. Peab jätkuma muusikuid, kes tahavad seda teed käia. Kes tahavad Big Bandi teha ja puhkpilli mängida. Kui vaid oleks neid tahtjaid...

Rääkisime livoga möödunud aegadest ilusal talvisel päeval 6. veebruaril. livo kiirustas edasi Apja, sest muusikakoolis oli vaja tunniandjat. Haigused ei küsi kohta ega inimest, aga muusikahuviline õpilane ju ootab...Ehk just on tema see, kes Big Bandi elu tulevikus edasi viib.

ANU LAARMANN
Mõisaküla muuseumi
juhataja

Mulgi valla kodanikeühendused said kokku

Mulgi valla juhid näevad kodanikeühendustes head koostööpartnerit.

Foto: Enn Sarv

Sõbrapäeval, 14. veebruaril, kohtusid ühenduse Kodukant Viljandimaa ja Karksi kultuuriseltsi kutsel Mulgi valla vabaihenduste esindajad Karksi valla kultuurikeskuses uue omavalitsuse juhtidega. Külalistena olid kohal Krista Habakukk Eesti külaliikumise Kodukant ja Jaanika Toome Viljandimaa arenduskeskusest. Oli meeldiv kogeda, et kohtumist MTÜ-dega pidasid oluliseks Mulgi vallavolikogu aseesimees Villu Võsa, vallavanem Peeter Rahnel ning ühinenud valla piirkondade juhid Ervin Tamberg, Arvi Meidla ja Dmitri Orav. Ka oma sõnavõttudes hindasid ja toetasid valla juhid kodanikeühenduste tegevust ning arutlesid edasisi samme.

Krista Habakukk rääkis pikemalt vabaihenduste koostööst kohaliku omavalitsuse ja Eesti külaliikumise Kodukant. Ta tõi näiteid erinevatest võimalustest terve vabariigi ulatuses, rõhutades seejuures külvavemate osa kohalikus kogukonnas. Koostamisel on külvavemate statuut. Ka tutvustas ta EV100 raames avanenud projektide taotlusvoor.

Enn Sarv andis ülevaate „EV100 igas külas“ Viljandimaa kordinaatorina teemakohastest ettevõtmistest maakonnas 22. veebruaril, mil vabariigi valitsus teeb väljasõiduistungi Viljandimaale ning külastab tuntud Eesti riigitegelaste mälestuskohti.

Ühise arutelu tulemusena peeti vajalikuks Mulgi valla kodanikeühenduste ümarlaa koostöövormi jätkumist. Järgmine kokkusaamine kavandati aprillikuu lõppu Halliste piirkonda Kulla leerimajja. Kuna suurenenud valla vabaihenduste kohtumine oli esmakordne või ei jõudnud info iga ühenduseni, oli MTÜ-de osavõtt tagasihoidlik. Eeloleva ümarlaa kohta avaldame teate ka ajalehes Mulgi Sõna.

Hanna tähistas sünnipäeva

Halliste naisrahvatantsurühm Hanna.

Foto: Laine Pedaja

Detsembris, koos Halliste rahvamaja jõulupeoga, tähistas oma 5. aastapäeva naisrahvatantsurühm Hanna. Esimene ülesastumine oligi viis aastat tagasi rahvamaja jõulupeol. Selle ajaga oleme jõudnud selgeks õppida üsna palju tantse, osaleda maakonna tantsupidudel, mulgipidudel, öötantsupidudel ja muidugi oma valla sündmustel. Esimese hooaja lõpus käisime folkloorirühma Kõõrukiri koosseisus Makedoonias festivalil. Suurim sündmus oli möödunud aastal toimunud naiste tantsupidu Jõgeval.

Aastapäevakontserdil esinesid lisaks sünnipäevalastele veel rahvamaja taidlusringid – Sõsare, Hürremid, Aerodünaamilised, samuti ka Särts Kaarli rahvamajast. Tervitusi toodi Türelilt, samuti Uue-Kariste ja Kaarli rahvamajadest. Hilve Koidlalt saime kingituseks väga ilusa logo. Praegu tantsime veel laenatud rahvarõivastes, kuid loodame peagi saada uute, Mulgimaalt pärinevate rõivaste omanikeks. Vallavalitsuselt saime kingiks suure tordi, mida kõik peolauas maitseisime. Aitäh kõikidele osalejatele!

ANU KANGUR

Discgolfklubi loomine

Discgolf on viimastel aastatel saanud kõige rohkem harrastajaid koguvaks spordialaks Eestis. Karksi piirkonna discgolfi sõbrad on juba pikemat aega pidanud plaani luua klubi. Nüüd on selleks aeg küps. Kutsun kõiki Mulgi valla discgolfisõpru ja huvilisi klubi asutamiskoosolekule 1. märtsil kell 17.30 Karksi-Nuia, Viljandi mnt 1. Tule kohale ja anna oma toetus!

TAIMO TUGI

Looduskaitse selts kutsub osalema

Eelmine tegevusaasta oli hea. Asetasime meenutus- kivi Agnes Taar Kajarale, kus eelnevalt puhastasime kunagise Maru kooli esise vöast.

Meil oli kolm huvireisi. Kevadel käisime Matsalus rändlinde tervitamas, toimus kolmepäevane retk Kuuramaale ning augustis külastasime Valgevene rahvusparke. Huvitav oli Anneli Roosalu korraldatud tutvumisõhtu maismaatigudega malakaloogide Tiina Talvi ja Piret Kiristaja juhendamisel. Osalesime „Teeme ära“ korrustusüritustel.

Sellel aastal on kavas kaks huvitavat reisi.

14.–15. juuli külastame Vooremaad. Oma reisi alus-

tame Elisabeth Jürgensoni mälestuskivi juurest, edasi siirdume Äksile, kus on O. W. Masingu sünnikoht. Külastame Jääaja Keskust ja Soomepoiste muuseumi. Edasi sõidame Tabivere suunas ja jõuame Raigastvere voorele. Sõit viib meid Kassinuurmele, seal edasi Kärde Preilikivi ning Rahu- maja juurde. Käime Endla looduskaitsealal ja sõidame läbi Laiuse Luuale kus ööbime koos õhtu ja hommiku toiduga.

Teist päeva alustame sõiduga Avinurme. Teel külastame Alatskivi, Kallastet Varnjat ning sealt tuleme kodupoole.

Ettevalmistatud on Karjala-Soome reis 3.-8. augustini. Helsingist sõidame

Kotka suunas kus külastame Langinkoski keiserlikku kalastusmaja. See vene keisrile ehitatud maja on säilinud algsel kujul muuseumina. Ööbime Lappenrantas. Pärast hommikusööki tutvume liivaskulptuuridega ja suundume Saima kanali kruisile, mille käigus läbitakse Mälkita lüüs. Kus vett tõstetakse pea 13 meetrit. Pärast kanalisõitu võtame suuna Savonlinnale. Teel peatume Imatras ja Puhkajarju mäeseljandikul. Ööbime Savonlinna läheduses. Pärast hommikuseinet vaatame kuulsat Olavi kindlust ning edasi sõidame Ilomantsi suunal. Seal külastame kivitööstust ja marjaveinitööstust. Ööbime Ilomantsi lähistel. Hommikul

sõidame Koli rahvusparki, külastame looduskeskust, teeme väikese matka. Tagasi sõidul külastame jätkusõjale pühendatud sõjamuuseumi ja taastatud lahinguala. Ööbime jälle Ilomansil.

5. päeval külastame Outukumpus kaevandusmuuseumi. Edasi käime Uus-Valamo kloostris. Ööbime sõidame Kuopiosse. Pärast hommikusööki võtame suuna Helsingisse. Siin enne kojusõitu vaatame Sibeliuse monumenti ja külastame Kaljukirikut.

Ekskursioon maksab 438 eurot. Hinnale lisandub sissepääsud.

Teavet soovijatele jagab Rein Mägi 523 5102.

REIN MÄGI

Teadusmaraton viib imelistesse maailmadesse

8. märtsil toimub August Kitzbergi nimelises gümnaasiumis teaduspäev, millele järgneb juba traditsiooniks saanud öökool. Mõlemad sündmused kokku tähendavad kuutteist uutest teadmistest ja põnevatest kogemustest tulvil tundi.

Teadusmaratonist osa saama oodatakse ka Abja, Moisa- küla ja Halliste koolirahvast. Tänu sügisel Karksi-Nuias tööd

alustanud Mulgimaa tehnoloogiakeskusele, mis ühendab eri piirkondade noori, on programmis mitmekesised töötoad, kus tegevust jätkub 1. klassi jõnglastest abiturientideni. Õpikodasid juhivad tehnoloogiakeskuse aineringid.

Kohale on tellitud planeetaariumkino, kus saab vaadata 3-D filme universumist, selle minevikust ja tulevikust. Fil-

mivaliku teemad ulatuvad kosmoloogiast mütoloogiani, nanomaailmast lõpmatuse käsitlemiseni. Noorematele lastele mõeldud kava koosneb animafilmidest.

Teaduspäeval toimub ka õpilasleiutajate konkurss, mille kohta täpsemat infot võite peagi leida August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi kodulehelt. Samast on varsti võimalik

saada teavet ka öökooli programmi kohta, mille üheks näelaks on kindlasti Tartu ülikooli „Hullu teadlase eksperimendi“ etteaste. Öökooli korraldab Kitzbergi gümnaasiumi õpilasesindus.

Vaim valmis, olge meiega!

AKG KOOLIPERE

Naised, tulge maarjapäeva tähistama!

Maarjapäev (25. märts) on rahvakalendris üks tähtsamaid kevadtalviseid pühi, mille juures on olulisemad järgmised jooned ja nimetused: kevade alguspäev, naistepüha, ebaõnne tõrjumine, kapsapüha, maagilise edu meelitamise püha.

Tänavu on maarjapäev pühapäeval ja nii ei pea mõtlema sellele, kas jõuab õigeks ajaks tööle või kooli, vaid saab naistepüha nautida. Seda enam, et sel päeval on keelatud paljud naistetööd ja nende tegemised võib jätta meesperele. Töökeelu rikkumine tingib hulga ebameeldi-

vusi, soovimatute putukate ja loomade sigimist ning tööde jätku kadumist.

Kõik naised, tüdrukud, neiud ja noorikud – pange selga seelikud, pähe valged rätikud ja tulge maarjapäeva hommikul kell 6 Karksi valla kultuurikeskuse juurde! Võtke kaasa punaseid paelu, lauale punajooki, marju ja moosi. Selle päeva kohustusliku ja rituaalse toidu, ülepannikoogid, küpsetame ühiselt.

Võtame linnupetet ja läheme koos päikest tervitama. Riputame paelad ohvriks raagus puule, soovides

sel viisil õnne isiklikuks eluks, head endale ja oma lähedastele. Virgemad ja vaprad saavad osaleda väikeses matkas ordulinnuse nõlval asuva allika juurde. Hommikune silmapesu tuleb teha seal – saab silmahädadele abi ja nooruslikud siledad palged. Neile, kes matkale ei lähe, tuuakse puhas allikavesi ämbriga kultuurikeskusesse, et nemadki saaksid vastavad rituaalid teha.

Karksi valla kultuurikeskuses kaetakse ühiselt kaasa võetud söökide ja jookidega laud. Juuakse punast jooki, olgu selleks siis mahl, vein

või tee, kuna see tagab ilusa välimuse ja hea tervise. Jutustame, kuulame ja laulame. Kohale on lubanud tulla Ly Laanemets Lilli looduskeskusest, et pajatada naiste, pärimus- ja loodusjutte.

Lisaks on oma tulekust teada andnud Naiskodukaitse Sakala ringkonna Karksi jaoskonna naised. Matk ja pannkoogiküpsetamise korraldamine on nende teha.

Kohtume naiste peol, naiste keskel!

KAI KANNISTU

Luuleõhtu raamatukogus

Mõisaküla raamatukogus oli kolmapäeval, 14. veebruaril luuleõhtu, millega panustasime kaasa EV 100 üritustesarjas, loeme 100 tundi Eestile.

Igal ühel meil on midagi, mida ta Eesti juures kõige rohkem armastab. On see siis meie mets, meie inimesed, meie ajalugu või hoopis meie toidud, rahvariided, lilled, loomad või ...? Kuid kõik me armastame oma kodu ja soovime Eestile palju õnne!

Meie linna oma luuletaja Eha-Diana Pikkor on kirjutanud oma armsale kodulinna 8 aastat linna-päevadele pühendatud luuletusi. Kuulasime Eha-Diana loomingut ja meenu-

Anu Laarmann, Eha-Diana Pikkor, Anu Laas, Tiina Medijainen luuleõhtul. Foto Evi Oissar

tasime kaheksat kodukandi pidustust. Kõik mis oli linnas muutunud kajastab ka kohe luuleveergudel.

Samas on ka luuletajal endal tähtis juubel, nimelt

saab 22. veebruaril Eha-Diana 70.

Soovime talle tugevat tervist ja ikka kerget sulge Mõisaküla luulesõprade poolt

Eesti Vabariik – 100

Mis kõik on olnud ses aastate lõikes,

Trotsides sõdu ja raskusi võites

Ikkagi jõudsimme välja just sinna,

Et kahe nulliga edasi minna.

Nii ongi mõtetes järgnevad päevad,

Et 100 on täis, Meie silmadki näevad

Kõike on olnud, Mis täna ei meenu, aga et

see päev varsti on kindel Ja just see kuu...

E-D Pikkor 12.02.2018

EVI OISSAR

Hambaravist

Alates 1. jaanuarist 2018 saavad kõik täiskasvanud ravikindlustusega inimesed aastas 40 eurot hambaravihüvitist, kusjuures patsient ise tasub vähemalt 50% arvest.

Vanadus- ja töövõimetuspensionärid, osalise eakad puuduva töövõimega inimesed ja üle 63-aastastele eakad saavad hambaravi jaoks hüvitist 85 eurot aastas, kusjuures patsient tasub ise vähemalt 15% arvest.

Alates 1. jaanuarist 2018 saab proteeside hüvitise summat (260 eurot) kasutada ainult nende proteesitegijate juures, kes on sõlminud haigekassaga vastava lepingu.

Hüvitis kehtib esmavajalikele hambaraviteenustele ja Eesti Haigekassa on koostöös Eesti Hambaarstide Liiduga koostanud patsientide jaoks esmavajalike hambaraviteenuste paketi, mille eest hüvitist tasutakse.

Esmavajalike hambaraviteenuste hulka kuuluvad:

hambaarsti esmane või korduv vastuvõtt; diagnostika (sh röntgenülevõtted); ravimi asetamine ja ajutise täidise paigaldamine; püsiva täidise paigaldamine; hamba eemaldamine; mädakolde avamine ja ravimine; juureravi; igemealuse hambakivi eemaldamine kirurgiliselt; tuimestus.

OÜ Dentes A&E on sõlminud haigekassaga nimetatud teenuste osutamiseks lepingu.

Rohkem infot saab haigekassa kodulehelt.

TÜ Kliinikumi Lastefond toetab teraapiaid vajavaid lapsi

SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondi kampaania „Üleannetus“ keskendub muusika-, hipo- ehk ratsutamise-, tegevus- ja füsioteraapiale, mis mõjuvad raskelt haigetele lastele arendavalt, parandavad nende seisundit ja edendavad igapäevatoimingutes toimetulekut.

Riiklikud vahendid ei ole kõikidele, iseäranis maapiirkonnas raskelt haigetele lastele, järjepidevaks teraapia tagamiseks piisavad. Seega aitab Lastefond peredel tasuta muusika- ja ratsutamisteraapia eest ning võimaldab nii eelpool mainitute kui ka füsio- ja tegevusterapeudi teenuse kättesaadavust ka kodus, kattes selle osa, mida riiklikest vahenditest ei kompenseerita. Lisaks aitame vajaduse korral peredel hüvitada ka kulutusi, mis tekivad lapse transportimisega ravi- või erihooldust pakkuvatesse asutustesse, arstide, terapeutide või spetsialistide juurde.

Lastefondi esindajad nendivad, et arendavate teraapiatega seonduv on jõudnud haripunkti ja tulenevalt suurest abivajadusest on tõstatunud probleem, mida heategevusorganisatsioon soovib lahendada. Hetkel toetab heategevusfond 17 last, kuid erinevaid arendavaid teraapiaid vajavaid lapsi on oluliselt rohkem.

Kampaania eesmärk on annetuste kogumine teraapiaid vajavate laste jaoks. Lisaks survestab Lastefond temaatikat ka riiklikul tasandil, võttes eesmärgiks saada Sotsiaalkindlustusameti rehabilitatsiooniteenuste nimekirja eraldi ka hipo- ja muusikateraapia. Kampaania üheks osaks on üles leida ka need Eesti lapsed, kes vajavad raviarsti kinnitusel arendavaid teraapiaid, kuid kellele on need tänaseni kättesaamatuks jäänud liiga kauge elukoha või riiklikult piiratud rahalise mahu tõttu.

Abi saamiseks tuleb täita taotlusvorm, mille leiab Lastefondi kodulehelt www.lastefond.ee/abivajajale ning saata see koos vajalike lisadokumentidega aadressile eveli.ives@lastefond.ee. Taotluse saab esitada nii lapsevanem kui ka arst, sotsiaaltöötaja või perele lähedane isik. Küsimuste korral saab nõu ja abi küsida aadressil info@lastefond.ee.

Taotluse esitajaga võetakse ühendust, vajadusel täpsustatakse kirjalikult, konsulteeritakse raviarsti(de)ga ning esitatakse taotlus Lastefondi nõukogule toetusotsuse langetamiseks.

„Üleannetus“ kampaania tipneb laupäeval, 10. märtsil üle-eestiliste heategevusüritustega kõigi 15 Eesti maakonna suurimates kaubakeskustes. Perepäevadel saab erinevatel viisidel meelt lahutada, meeleolukalt annetada ning tuntud artistide kontserte nautida. Viljandimaal toimub perepäev kell 11–14 Centrumis. Üritusel esinevad ansambel Svjata Vatra ja Viljandi huvikooli laululapsed, päeva juhhib Tanel Ingi ning kohal on ka S-Studio tantsijad, Pipi, näomaalijad ja õnneloos.

Vastlapäev Halliste lasteaias

Selle aasta vastlapäev on laste suureks rõõmuks lume-rohke. Kelgutamas käiakse lasteaiastega igal võimalikul juhul. Vastlapäeval olid aga

õpetajad Kristel ja Helle nututanud erinevaid võistlusi, mängu ja tegevusi: pikima liu võistlus, sõprade vedamine vanematest lastest näha, kes

on koduski lumelabida kätte võtnud. Vahepeal oli õues puhkehetk sooja tee joomise ja väikese maiuspalaga kelgul, lumekühveldamine, kindapaaride kokkupanek ja veel palju muud. Kohe oli, see meeldib lastele alati vaata, et kõige rohkem. Hiljem said lapsed käteosavust proovida vastlavurri keerutamisega. Lõpuks said kõik osalised punase südamega šokolaadimedalid. Selle tähendus on – liikumine teeb südamele head!

ANU KANGUR

Tulemas on Viljandimaa meistrivõistlused lauatenises

Spordiklubi Karksi Jõud koos Viljandimaa spordiliiduga korraldavad 25. märtsil kell 10.00 Karksi-Nuias, August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi võimlas Viljandimaa meistrivõistlused lauatenises. Võitjad selgitatakse mees- ja naisüksikmängus, mees- ja naispaarismängus ning segapaarismängus. Osaleda võivad kõik Viljandimaal

elavad, õppivad või töötavad inimesed olenemata rahvusest või kodakondsusest. Kui nais- või meesüksikmängule registreerub vähem kui 12 mängijat, siis selgitatakse Viljandimaa meistrid turniiri süsteemis. Kui rohkem, siis mängitakse progressiivse *knock out* süsteemis. Kõik paarismängud toimuvad ühe miinuse süsteemis koos kol-

manda koha selgitamisega. Võistlus on tasuta. Registreerimine algab samal hommikul kell 9.30 ja lõpeb 9.50. Peakohtunik on Leo Liiber. Võistlused toetavad Pinska OÜ, Espak Viljandi AS, Galtebar OÜ, REF Ehitustööd OÜ, Abja Tarbijate Ühistu, WiseSoft OÜ.

Suusaradade info

Karksi-Nuia Sokaoru, Rahumäe ja Kooli suusaradade olukorda on võimalik jälgida Karksi Sport koduleheküljel <http://sport.karksi.ee/suusaradade-olukorra-info.html> Abja-Paluoja suusaradade info <http://terviserajad.ee/rajad/abja-paluoja-terviserada/>

Halliste piirkonna

100 KUDUMIT VABARIIGILE

Lõige kaasa mulgi kindakirjaga lastele!

Ülesande kirjeldus:

- * Kududa MULGI kindakirjas lapp
- * Lapi suurus 20cm*20cm
- * Kasutada varraste suurust nr2
- * Kasutada ainult Mulgi kindamustrit ning kahekordset villast lõnga
- * Silmuste arv ligikaudu 57 ning ridade arv ligikaudu 52
- * MITTE pressida!!

Info: Ene 56980787

KOGUDUSTE TEATED

KARKSI PEETRI KIRIKUS

04.03 kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Järgneb koguduse täiskogu koosolek.
18.03 kell 14.00 Jumalateenistus armulauaga. Järgneb kohvilaud.
30.03 kell 14.00 Suure reede jumalateenistus.
01.04 kell 14.00 Kristuse ülestõusmise püha jumalateenistus armulauaga. Järgneb kohvilaud.

Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.

HALLISTE PÜHA ANNA KIRIKUS

Pühapäeval, 11. märtsil kell 14 jumalateenistus armulauaga. Paastuaja 4. pühapäev.
Pühapäeval, 25. märtsil kell 14 jumalateenistus armulauaga. Palmipuudepüha.
Reedel, 30. märtsil kell 14 jumalateenistus. Suur reede.
Pühapäeval, 1. aprillil kell 14 jumalateenistus armulauaga. Ülestõusmispüha.

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJAS

Veebruaris- I korruse fuajees - valik „Looduse Aasta foto 2016“ tunnustatud töid.
väikeses saalis - Pelgulinna gümnaasiumi 11.–12. klassi õpilaste suvepraktika tööde näitus.
Märtsis – I korruse fuajees ja väikeses saalis Tiina Ojaste maalinäitus „Habras lummus“.

07.03 kell 9.30 Mulgi valla tööandjate teabepäev.
07.03 kell 18.00 Sloveenia õhtu. Vabatahtlik Marko Kojadinović, kes töötab Keila noortekeskuses tutvustab oma kodumaad.
08.03 kell 18.30 Abja Mälumäng V voor.
10.03 kell 21.00 Suur Mulgimaa noorte pidu, 16+ Peaesineja Beebilõust. Plaat keerutab RetroKiirabi. Pilet eelmüügist 9. märtsini 8.-, kohapeal 10.-.
12.03 kell 14.00-14.30 Looduse Energia toodete müük.
13.03 kell 17.00 Abja muusikakooli I klassi õpilaste kontsert.
15.03 kell 19.00 Kontserdisarja “Muusika 100 Eestimaale” kontsert Silvia Ilves – tšello, Age Juurikas –klaver. Kavas Brahms, Prokofjev, Paganini, Granados. Pilet 5.-/õpilane, pensionär 3.-.
17.03 kell 19.00 Vana Baskini Teatri etendus „Öökuninganna“ Piletid 15.-/õpilane, tudeng, pensionär 13.-.
20.03 kell 17.00 Abja Muusikakooli orkestriosakonna kontsert.
29.03 kell 17.00 Klubi Meelespea peoõhtu. Tantsuks ans De La Rosa.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS

10.03 kell 11 Mõisaküla spordihoones Viljandi maakonna memme-taadi õppepäev.
13.03 kell 15.00-15.30 Altai palsami müük ja tutvustus.
15.03 kell 11 Tširkusetendus Mir on show pääse 5.-.
31.03 kell 16 Komöödiateatri etendus “Hollywoodi filmitähed” Katrin Karismaa ja Helgi Salloga peaosas. Piletid 13/15.- saadaval piletilevis, kultuurimajas, linnavalitsuses ja kohapeal.
13.04 Salongiõhtu EV aegseid kauneid laule esitab Arne Lauri. pillideks mandoola, harmoonium, kitarr jne. Pääse 3.-.

ABJA RAAMATUKOGU

15.03 kell 11 Triini Soomets ja Tiit Born luule- ja muusikakavaga „Valitud elud“ Abja gümnaasiumis.
20.03 Kevadpühade meisterdused lasteosakonnas
Näitused:
01.03. – 31.03. 2018 „Ajalooga asjad“
01.03. – 31.03. 2018 „Kuulsaid eesti naisi“

MÕISAKÜLA MUUSEUMIS

Näitus “Eesti vabariik 100 – meenutused sõnas ja pildis.” Põhjalik ülevaade riigivanem Konstantin Pätsist läbi fotode ja ajalooliste kirjutiste”.
Näitus jääb vaadata aasta lõpuni.
Näitus “Pärandkultuur maastikus” vaadata 20. veebruarist kuni 3. märtsini. Rändnäituse eesmärk on läbi rohkete fotode näidata looduses leiduvaid objekte, mis kannavad endas osakeid meie maa ajalugu.
Püsiekspositsioon ja näitused on vaadata muuseumi lahtiolekuajal. Pilet 1.- (õpilane, pensionär) ja 1.50 Info tel 435 5607.

HALLISTE RAHVAMAJAS

Reedel, 9. märtsil kell 19 Seasaare näitemängu seltsi etendus „Missioon“. Pääse 7 eurot.

KAARLI RAHVAMAJAS

Reedel, 16. märtsil kell 21 kevadpidu ansambliga Viiser. Pilet eelmüügist 8 eurot, kohapealt 10 eurot. Ukse avame kell 20. Info ja broneerimine 5886 1997.

UUE-KARISTE RAHVAMAJAS

Kolmapäeval, 7. märtsil Klubi 60+ ühiskülastus ERM-i.
Reedel, 9. märtsil kell 17 Klubi 60+ algatusel tähistame naistepäeva.
Reedel, 23. märtsil kell 19 ühiskülastus Ugala teatrisse.

HALLISTE RAAMATUKOGUS

19. veebruarist – 18. märtsini raamatunäitus „Palju õnne Eesti!“

MULGI KÜLAMUUSEUMIS

16. märtsini näitus „100 aastat Uue-Kariste kandi käsitööd“. Külastamine kokkuleppel tel 520 4205.

KARKSI VALLA KULTUURIKESKUSES

01.02–28.02 Sinises saalis Fotoraadi fotonäitus “Hingeolu”, II korruse fuajees näitus „ Karksi-Nuia mulke elu pilte pääl”.
01.03–31.03 Sinises saalis Marites Silinase maalid (LV), II korruse fuajees fotonäitus „Sada päeva EV100-ni”.
01.03 kell 14.00 Folklooripäeva õppeseminar.
02.03 kell 18.00 tantsukonkurss „Move your body”. Pilet eelmüügist 2.- eurot / kohapeal 4.-.
03.03 kell 19.00 kontsert Metsatööl 19, Lõotsavägilased ja Mulgimaa noorteorkester. Pilet 10.-.
07.03 kell 19.00 kino „Klassikokkutulek 2”. Pilet 4.- / 3.-.
10.03 kell 09.00–15.00 laat kultuurikeskuse ümbruses.
10.03 kell 20.00 „Naistepäeva eri” tantsuõhtu ansambliga Elumees. Pilet eelmüügist 6.-, samal õhtul 8.-.
11.03 kell 12.00 pühapäevased kohtumised kultuurikeskuses. Hendrik Relve „Eesti loodus maailmaränduri pilguga”. Osavõtutasu eelregistreerimisel 5.- / kohapeal 7.-.
12.03 kell 13.00 toidulisandite esitlus-müük.
14.03 kell 18.00 mälumäng.
18.03 kell 10.00 Mulgi valla lahtised meistrivõistlused males.
18.03 kell 10.30 meigikoolitus. Kätlin Kuuspalu.
20.03 kell 18.00 kontsert „Täna algab kevad”, Hanna-Liina Vösa, kitarril Marek Talts. Pilet 4.- / 3.-.
21.03 kell 17.00 lastefilm „Trolli lood. Kodu, kallid kodu.”. Pilet 3.- / 2.-.
22.03 kell 10.00 XXII Mulgimaa laste folklooripäev.
25.03 kell 06.00 maarjapäeva tähistamine.
25.03 kell 12.00 pühapäevased kohtumised kultuurikeskuses. Looduse- ja jahimees Vahur Sepp. Osavõtutasu eelregistreerimisel 5.- / kohapeal 7.-.
28.03 kell 19.00 komöödiateater: Andrus Vaarik „Elu on parim meelelahutus”. Pilet 15.-/ 13.-.

KARKSI KÜLAMAJAS

10.03 kell 10.00–14.00 kevadine kirbukas.
11.03–16.03 09.00–15.00 kevadine kirbukas.
21.03 kell 11.00 eakate ennelõuna “Tere, kevad!”.

LILLI KÜLAMAJAS

02.03 kell 12.00 reisimuljeid Etioopiast.
09.03 kell 20.00 naistepäeva tantsuõhtu. Muusikat teeb Uudo bänd ja vaheajad sisustab tantsustuudio Sultana. Pilet 7.-.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGUS

26.02 kell 11.00 ettelugemispäev: laste lemmikautor Ilmar Tomusk .
27.02 kell 11.00 „Täna soovitan mina”. Oma lemmikraamatuid tutvustab Maarja-Liis Öunmaa.
28.02 kell 11.00 viktoriin „Kui hästi tunnend Eestit?”.
01.03 kell 11.00 laste tegelustuba: tassialuse valmistamine.
01.03–31.03 näitused „Karksi-Nuia raamatukogu lugejad soovivad” ja „Kadi Kurema paneb raamatutegelased elama”.

Kohtumine Vladislav Koržetsiga

Vladislav Koržets Rimmus.
Foto Anneli Pälsing

Rimmu külamajas toimus 22. detsembril mõnus kohtumine humorist, kirjanik, saatejuht ja kalamees Vladislav Koržetsiga. Tegelikult kõik sai alguse jõuluõhtu tähistamisega ja sisuka kontserdiga. Meeldivat jõulurõõmu pakkusid lapsed ja noored Paistust ja Holstrest Eve Alli juhendamisel ning naisansambel „Rosin“ Ruth Möttuse juhtimisel. Ja loomulikult jõuluvana, kes tuli kohale tuledes särava traktoriga. Kui jõuluvanal olid kingid jagatud, siis hakkas tulema humoorikaid ja elust enesest inspireeritud meeoleolukaid luuletusi. Osad luuletused tegid tuju

heaks, kuid oli ka selliseid, mis panid elu üle mõtlema. Tegelikult tuli välja, et kirjamees on ka suur kokk. Seda tõestas poja Kaarlga kahasse välja antud suur ja tõeliselt mahukas „Koržetsi SUUR kalaraamat“. Raamatus pidi olema umbes 500 retsepti, mille autor on poeg Kaarel. Kalaroogi hakkas tema ise tõsisemalt katsetama peale „Terevisiooni“ saadet. Meie üllatuseks teatas kalamees, et tema lemmikkala pole mitte angerjas või koha vaid hoopis siig ja räim. Suurest kalaraamatust jäi silma „kalajäätis“. Saigi küsitud, kuidas maitses see jäätis. See peale saime vas-

tuseks, et ei maitsenud, ei ole suurem asi.

Vladislav Koržets on olnud veel pikki aastaid nalja- ja satiiriajakirja „Pikker“ ja „Kallastaja“ toimetaja ning juhtis saadet „Osoon“.

Õhtu läks korda ja toreda kohtumise lõpus oli kuulajatel võimalus endale soetada Vladislav Koržetsi pühendusega raamatud.

Mõnusat jõuluõhtut rahastas sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital. Ettevõtmise korraldas MTÜ Külaselts Rimmo.

ANNELI PÄLSING

Õpilased kuulasid Ilmar Tomuskit

Vastlapäeval käis Abja gümnaasiumis külas kirjanik Ilmar Tomusk, kes on peamiselt lastekirjanik, kuid kirjutatud ka täiskasvanutele.

Ta rääkis õpilastele oma raamatutest ja huvitav oli kuulata, kuidas kirjanikul tuleb mõte hakata mingit juttu kirjutama. Näiteks raamat „Tere, Volli!“ idee tuli tal pojust

Vollist, kes tegi väiksenäi- vigureid ning ulakusi. Vollist on ta kirjutanud veel „Volli läheb tööle“, „Volli kasvab suureks“ jt. Samuti raamat „Vend Johannes“ põhineb Ilmar Tomuski vanemal pojalt Johannesel. Ühe raamatu idee tuli tal näiteks tee kõrval nähtud sildist.

Kirjanikul on veel palju teisi raamatuid: „Algaja ajaränduri seiklused“, „Digitaalne kool“, „Lõpuaktus“ jpt.

Huvitav oli kuulata, kui kirjanik rääkis sõnadest ja lausest, millel on mitu tähendust. Näiteks, kuidas mõistad lauset „Mine selle tädi kõrvale“.

Ta rääkis ka, milline osa on raamatu valmimisel kunstni-

kul, küljendajal, trükkijal ja kirjastajal.

Mulle meeldis see kohtumine, sest ta rääkis väga huvitavalt oma raamatutest, vahepeal viskas ka nalja. Ma olen ise lugenud tema krimisarja, mis on haarav ja lõbus.

KERLI KOND
6. klass

Endise politseiniku tütar kaitses kiiruse-ületaja Kevinit

Berit Tugi (vasakul) kinnitas, et õpetaja Mari Mäekivi oskuslik juhendamine aitas tal töö käigus raskustest üle saada.

Foto: Martin Kraus

Eesti Vabariigist paar aastat noorem Riigikohus tähistas oma asutamise aastapäeva 12. jaanuaril, kutsudes tänuvõttule 16 koolinoort, kes tunnistati edukaimateks 110 osalejaga kaasuskonkursil. Kõige vanusegrupis, ehk abiturientide seas, pälvis 2. koha August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi õpilane Berit Tugi. Teda juhendas õpetaja Mari Mäekivi.

Et kohtupraktikaga seonduvad sõnad „kriminaalkaasus“, „menetlus“ ja „väärtetoetus“ mõjuvad tavalises koolikon- tekstis aukartustäratavalt, uurisin võidukalt tandemilt, mida konkurss endast täpsemalt kujutas. Selgus, et tegu on traditsiooniks saanud ettevõtmisega, mis sündis juba aasta enne seda, kui Berit oma kooliteed alustas. „Mulle näis, et enamik finaali pääsenuid

olidki õppeasutustest, kus juba varasem osalemiskogemus olemas,“ kirjeldas ta koosviibimise muljeid.

Võistlust korraldab Riigikohus oli välja pakkunud elulised juhtumid õigusvaidlusest tsiviil-, haldus- ja kriminaalõiguse valdkonnas, millest ühele pidi õpilane leidma lahendi. Beriti valik langes kolmest viimasele – tal tuli käsitleda juhtumit kiiruseületaja Kevinist, temasse automargi tõttu eelarvamuslikult suhtunud politseinikest ja segadust põhjustanud liikluskorraldusest. „Need ongi eetiliste dilemmadega näidisolukorrad, kus peab arvestama vastandlike asjaoludega ja kus ühest tõde leida on väga keeruline,“ rääkis õpetaja. Ehkki paragrahvidele sai viidatud ka võidutöös, pole seaduste põhjalik tundmine sel võistlusel esmatähtis, sest lähtuda tuleb õpilase enda väärtushinnangutest ja õiglusest.

Konkursil kaasa loomise idee pärines Mari Mäekivilt ning oli välja käidud kõigile valikainena „Inimene ja õigus“ kursusel õppivatele abiturientidele. Võistluskõlbulikuks sai lihvitud siiski vaid kõnealune töö. „Võib olla säravate mõtetega ja kirgliku õiglustundega, kuid juriidikas üksnes sellest ei piisa,“ selgitas õpetaja. Ta lisas, et oma õigusteadusõpingute ajal koges ta mitmeid kordi, kui oluline on visadus ennast rasketest tekstidest läbi puuri- da, neid mõtestatult käsitleda. Ka Beriti puhul osutus määravaks sihikindlus. „Kui ma sain õpetajalt esimese tagasiside – oma töö, mis oli paljudest viidetest ja soovistest kirju – siis käis küll korra- kas peast läbi, et kergem oleks loobuda,“ tunnistas tüdruk. Nii õpilane kui õpetaja tõdesid samas, et käivitavaks jõuks on siiski emotsioon, sisseelamise oskus

ning alles sellest süttinuna saab liikuda edasi kaalutleva argumenteerimise juurde.

„Minu juhtumi puhul meeldiski mulle, et see oli väga tõetruu. Kuna mu isa on olnud politseinik, sain temalt küsida, kui usutav see olukord on ja leidsin kinnitust, et taolisi asju tuleb üsna tihti ette,“ kõneles Berit. Vestlusest koorus välja, et samastumisvõime on tüdrukul tugev. „Koolis asun alati selle poolele, kes hetkeseisus tundub mulle nõrgemana – isegi kui ta osalt eksib. Kui ma näen, et keegi ei saa enda kaitsmisega ise hakkama, tunnen vajadust teda toetada.“

Oma kaasuses prooviski Berit jõuda tema hinnangul ebaõiglaselt trahvitud autojuhile võimalikult soodsalt lahendini: „Päris karistuse ei võinud ma teda siiski jätta, sest see oleks loonud ohtliku pretsedendi, mida saaksid kurjasti kasutada teised liikluskorraldajad.“

Õpetaja Mäekivi sõnul seisneb sarnaste ülesannete tõhusus mitmekihilisuses – need ei arenda mitte üksnes eneseväljendust, analüüsioskust ja loogikat, vaid õpetavad nägema laiemat pilti, sest iga otsuse puhul tuleb vaagida selle mõju ühiskonnale.

Olen alati tundnud tuleviku kindlustanud inimese rahulolu teadmisest, et mu endiste õpilaste hulgas on arste. Ehkki mul pole plaanis isegi mitte tillukest väärtegu, taban end siiski mõttelt, et Beritist võiks advokaat saada küll. Õigusteadusõpinguid ja kohtus kaitsja rolli neiu oma tulevikuplaanidest ei välista, kuid ka ei kinnita – just nii nagu sellele alale kohane.

KATRIN JOHANSON
AKG õpetaja

Koolisündmusi Halliste põhikoolist

16. jaanuaril toimus Abja gümnaasiumis maakondlik 3x3 korvpallivõistlus. 6.–7. klassi tüdrukute võistluses saavutasid 2. koha Carmen Erol, Veronika Kalitventsev, Ege-Janeteli Mehu ja Tuuli Tiirats. Võistkonna õpetaja on Leo Liiber.

26. jaanuaril toimus Viljandis 7.–8. klassi õpilastele emakeeleolümpiaad, mille võitis 8. klassi õpilane Erik Rebane. Eriku õpetaja on Anneli Merila.

1.–4. klassi õpilased osalevad üleriigilisel arvutipõhisel matemaatikavõistlusel „Matetalgud“, mis kestab aprillikuu alguseni. Võistluse eesmärk on tekitada õpilastes huvi matemaatika vastu ja aidata kaasa digitaalsete õppevahendite kasutamisele.

8. veebruaril toimus Tarvastu gümnaasiumis koolipillipäev, kus osalesid 13 õpilast 1.–3. klassini ja õpetaja Kerttu Kukka.

13. veebruaril kohtusid 4.–5. klassi õpilased ja õpetaja Anneli Merila Abja gümnaasiumis lastekirjanik Ilmar Tomuskiga. Vastlapäeva pikima vastlasõidu tegi Helina Suurpuu.

MILVI KULL
Halliste põhikooli õpetaja

Kuu noored paistavad silma klaverimänguoskusega

Koit Allik (vasakul) ja Janno Lillepeska.

Foto: Kertu Mölder

Karksi-Nuia noortekeskusel on traditsioon tunnustada välja- paistvaid liikmeid tiitliga „Kuu noor“. Detsembrikuus paistsid silma Janno Lillepeska (14) ja Koit Allik (14), kes esinesid esimest korda enda loodud klaveripalaga August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi jõulukontserdil. Sellega näitasid nad eakaaslastele, et ka iseseisvalt, ilma kõrvalise abita on võimalik muusikainstrument selgeks saada. Harjutama hakkasid nad vaid napid kolm kuud tagasi. Kõiges noormeeste tulevikuplaanide kohta, vastab Koit, et tahab rohkem koos Jannoga klaverit mängida. Janno kinnitab sama ning lisab, et soovib ka omaloominguga tegeleda. Noortekeskusesse toovadki neid vaba aja veetmise võimalused ja klaver. Täielikust ideaalist on noorte sõnul veel puudu keskuse oma klaveristuudio või vähemalt privaatne ruum harjutamiseks.

KERTU MÖLDER

MTÜ Mõisaküla Noortekeskus H.E.L.A.R kingitus EV 100 aastapäevaks

MTÜ Mõisaküla Noortekeskus H.E.L.A.R võttis osa KÜSKi ja EV100 kingituste ja sündmuste väiketoetuste taotlusvoorst, mille tulemuseks oli eesmärk välja anda „Mõisaküla noortekroonika

Kroonikad.

2016“ fotoraamatud, kus on arhiveeritud antud aastaga seonduvad kohaliku noortetöö sündmused ja tegemised. Antud kingituse fookuseks oli kinkida Eestile elutervemaid kodanikke ja parandada vaimset keskkonda ning aidata rikastada füüsilist elukeskkonda ja luua väärtust tulevikku. Kroonikate arhiveerimisel keskendutakse traditsioonide parandamisele/loomisele ning ajaloolise ja kultuurilise mälu säilitamisele.

4. juulil 2017 tuligi mu meilile vastus, et meie taotlus on rahuldatus kogusummas. Kokku laekus 179 projekti ning hea hoo said sellest sisse 51 projekti.

Aastast 2010 kui avati Mõisakülas noortetuba ja võeti tööle noorteujuht kultuurimaja alluvusse, hakati esimesest päevast alates arhiveerima erinevaid noortega kaasnevaid tegemisi ja üritusi ning anti välja esimene fotoraamat „Mõisaküla noortekroonika 2010“. Kuna raamat pakkus palju huvi kohalikele noortele ja seda taheti ikka ja jälle sirvida, otsustati, et noortekroonikad tuleb anda välja kahes eksemplaris, millest üks jääb noortekeskusele ja teine läheb kohalikule Mõisaküla muuseumile.

Täna seaks on meil ette näidata 8 raamatut aastast 2010–2017. Samal ajal käib 2018 meie kohalike noortega seonduvate sündmuste jäädvustamine.

Kohaliku noorsootöö jäädvustamine on pärand, mis jääb!

NB! Oleme esitanud veel projekti Eesti Külaliikumine Kodukant taotlusvooru vabariigi sajanda sünnipäeva puhul, mille positiivse vastuse puhul on plaanis rajada talgude korras, koos noorte ja kohaliku kogukonnaga, 100-st elupuude istikutest koosnev hekk peatänava ja kooli võrk- ja jalgpalliplatsi vahele. Lisaks sümboolsele 100 elupuustikule, annab see võimaluse tagada turvalisust, et hoida ära palli sattumist maanteele.

KAJA ÕIGUS

Viljandimaa Jahimeeste Liit
ootab huvilisi

JAHITUNNISTUSE TAOTLEMISE KURSUSELE

Õppetöö toimub nädalavahetustel,
esimesed loengud 10.-11.03 algusega kell 9.00
Viljandis, Piiri 3a

Info ja registreerimine tel.5209224 või
jahindus@vjl.ee

Õnnitleme uusi vallakodanikke

2. jaanuaril sündis Triinu Paumere ja
Karmo Lendi perre poeg **ROBIN**

24. jaanuaril sündis Andra Kanguri ja
Sander Pärna perre poeg **KENDER**

25. jaanuaril sündis Kirti ja Tauri Niinemäe
perre poeg **ANDRI**

28. jaanuaril sündis Heidi Ööveli ja Mihkel Tiido
perre poeg **KAAREL**

ABJA PESUMAJA
TAAS AVATUD
ALATES 20.02
T-R 10-17

Karksi-Nuia pensionäride ühendus
ootab eakaid jututuppa
20. märtsil kell 11
Karksi-Nuias, Tartu mnt 22.

Aeg möödub ja riivab nii mõnda,
elu viib paljagi käest.
Aja õigus on võtta ja anda,
kuid mälestus on jääv...

MÄLESTAME

HEINO AIA
20.09.1946–16.01.2018
KARKSI-NUIA

EMMA-OLINDE KOIDU
14.04.1927–02.02.2018
MÕISAKÜLA

MILLI AFANASJEVA
23.05.1936–18.01.2018
POLLI

LEIDA NURK
02.04.1938–02.02.2018
KULLA

JÜRI PIDIM
13.03.1954–22.01.2018
MÕISAKÜLA

TOOMAS KUUSIK
30.05.1960–05.02.2018
KARKSI

ANDRUS-OLAVI NUGIN
02.07.1945–23.01.2018
KARKSI-NUIA

ILSE LITVINENKO
14.11.1925–15.02.2018
MÕISAKÜLA

RIHARD ORG
21.03.1930–25.01.2018
HALLISTE

Õnnitleme eakaid hällilapsi

1. VEEBRUAR	ALEKSANDRA LEPIKSON	MÕISAKÜLA	82
1. VEEBRUAR	EINAR TREIAL	POLLI	70
2. VEEBRUAR	ELFRIDE KOLLIST	LASARI	85
2. VEEBRUAR	ADEELE-JOHANNA HOLM	MÕISAKÜLA	75
3. VEEBRUAR	JAKOV VEBER	KARKSI-NUIA	87
3. VEEBRUAR	HILDA BERNHARDT	ÜLEMÕISA	86
3. VEEBRUAR	LIDIA SIBRITS	ABJA-PALUOJA	81
4. VEEBRUAR	MILVI TASUMÄE	ÕISU	85
4. VEEBRUAR	MAARIKA KUUSIKJÕE	KARKSI-NUIA	75
5. VEEBRUAR	VOLDEMAR-HELMUTH TORIM	KARKSI-NUIA	88
5. VEEBRUAR	LEHTE SÄRAV	ABJA-PALUOJA	80
5. VEEBRUAR	ENNO SIKKA	LEELI	75
5. VEEBRUAR	EINO SÕNA	KARKSI-NUIA	81
6. VEEBRUAR	VAIKE SEPMA	KARKSI-NUIA	84
6. VEEBRUAR	EVI PUGAL	KARKSI-NUIA	75
7. VEEBRUAR	VIIMI MIKK	KARKSI-NUIA	91
7. VEEBRUAR	LAINE-MERELLE MASPANOVA	ABJA-PALUOJA	84
8. VEEBRUAR	LEILI KOLDE	PÄIDRE	70
8. VEEBRUAR	VALENTINA DANKOVITŠ	SAATE	70
8. VEEBRUAR	JAAN VEINTHAL	MÕISAKÜLA	80
9. VEEBRUAR	LINDA MEHO	KARKSI-NUIA	87
9. VEEBRUAR	JAAN KITSING	KARKSI	70
9. VEEBRUAR	LEIDA SAUL	PÄRSI	81
10. VEEBRUAR	MAIA KAMPUS	ALLASTE	75
10. VEEBRUAR	HEINO PALITS	PORNUSE	75
11. VEEBRUAR	ENDLA TIRGO	ABJA-PALUOJA	84
11. VEEBRUAR	TAIMI LEMETTI	KARKSI-NUIA	75
12. VEEBRUAR	VIIVE BREEDIS	KARKSI-NUIA	70
12. VEEBRUAR	MILVI SÖMMER	KARKSI-NUIA	80
14. VEEBRUAR	MILVI MUSKA	ÄRIKÜLA	81
15. VEEBRUAR	JUTA-IRENE VILI	MÕISAKÜLA	85
15. VEEBRUAR	ANNI JÄRVE	ABJA-PALUOJA	82
15. VEEBRUAR	LAINE TAMM	KARKSI-NUIA	80
15. VEEBRUAR	MAIRE BART	MÕISAKÜLA	70
15. VEEBRUAR	REIN ROSSON	PÄIDRE	75
16. VEEBRUAR	VIRVE KÕIV	ABJA-PALUOJA	86
16. VEEBRUAR	ALIIDE KIVIMETS	KARKSI	86
17. VEEBRUAR	HELJU SÄREV	ABJA-VANAMÕISA	89
17. VEEBRUAR	IIVO HAKKAJA	MÕISAKÜLA	80
18. VEEBRUAR	HILJE TAMM	ÕISU	83
18. VEEBRUAR	VITALII ELISEEV	POLLI	80
21. VEEBRUAR	REET VORMISON	KARKSI-NUIA	75
22. VEEBRUAR	JUTA-LILIAN TEETSO	ABJA-PALUOJA	86
22. VEEBRUAR	VALLI PULK	PENUJA	83
22. VEEBRUAR	JAAC SALA	KARKSI-NUIA	70
22. VEEBRUAR	LII ZIRK	KAMARA	70
23. VEEBRUAR	ZINAIDA MIKK	PÄIDRE	80
24. VEEBRUAR	BENITA VARIK	KARKSI-NUIA	92
24. VEEBRUAR	ALDONA PTAŠNIK	KAMARA	83
24. VEEBRUAR	HELJU ALLAK	ABJA-PALUOJA	80
25. VEEBRUAR	AKSEL PURIKA	KARKSI-NUIA	90
25. VEEBRUAR	SÄDE KALS	KARKSI-NUIA	82
25. VEEBRUAR	ALVI RANG	RIMMU	82
25. VEEBRUAR	MAIRE RÜÜTEL	KARKSI	70
25. VEEBRUAR	SIGNE JUTTUS	ABJA-PALUOJA	75
26. VEEBRUAR	AIME BACHMANN	KARKSI-NUIA	92
26. VEEBRUAR	HELJU LIESMENT	PÖLDE	91
26. VEEBRUAR	OLAV RENNO	PÄRSI	86
27. VEEBRUAR	ADA URUS	ABJA-PALUOJA	84
28. VEEBRUAR	LIA-JOHANNA MÄRTSON	KARKSI-NUIA	82
28. VEEBRUAR	SULEV KALDMA	ABJA-PALUOJA	82
28. VEEBRUAR	RAIVO ASUKÜLA	PÄIDRE	70

Ostame kasvavat võsa
Mulgi vallas. Puhastame
võsastunud põllualad, metsaalad,
talukohad, kraavipealsed ja
teeäärred.
Info tel 5345 8630 Tauri Õigus.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad
ja metsakinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega
või asetseda piiranguvöondis.
Tel: 56 111 900

Mulgi valla infoleht ilmub kord kuus

Koostajad:

Lauri Sepp Info tel
lauri@abja.ee 5664 0344

Mare Torim
mare.torim@karksi.ee

Info tel
435 5526